

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deak tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetéseket díjazásban szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolvasó szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

A hódító sovinizmus.

A német szociáldemokrata párt április 20-án nagyfontosságú értekezletet vitat meg Németország politikai átalakulásának és a békének kérdését. Az értekezlet, melynek határozatához a jelen volt dr. Adler Viktor, dr. Renner és Seitz képviselők után az osztrák, Garami Ernő és Weltner Jakab után a magyar szociálisták is csatlakoztak — kimondotta, hogy a polgári jogok egyenlősége, a bürokratikus kormányzás megszüntetése, népképviselői és nemzetközi választott bíróság lehetnek egyedül azok az intézmények, amelyek a jövő békét biztosíthatják, s az összes országok szociálistáinak az a legközelebbi feladata és kötelessége, hogy a béke megkötését a hódításra vágyó sovinizmus hatalmi álmainak megtörsével, a kormányok ily irányú kényszerítésével sietessék.

A szociáldemokrata párt e határozata, mely a béke akadályát a hódító sovinizmusban találja; ezzel egyszersmint a háború okát is megjelöli. Megjelöli közvetlen

nül abban a sovén politikában, melyet a többi nemzetekkel való egységesülés és szolidaritás gondolata helyett a nemzeti állam határainak kibővítése, új tömegek leigázásának és elnyomásának gondolata vezérelt egész Európában, — megjelöli közvetve abban a közszellemben, melyet a sajtó és az iskola oly irányban alakított ki, hogy a faj, nemzetiségi, vallási és osztályelőítéletek jobban befolyásolhatók az embereket, mint a közösség, a közös emberi sors, a közös munka és a közös célok eszméi. Csak a közszellem ily torz kialakulása szülhetett Westarp-okat, Greyket, Briand-okat és Miljukovokat, — csak az előítéletekkel szaturált gondolkodás birt nagyobb értéket látni egy geográfiai minnél szélesebb határokig terjedő, de belsőleg a demokrácia és a fejlődés gondolatától be nem oltott államtetsben, mint abban, amelynek — bár szűk határai között — a felső konszolidáció munkája a fejlődés irányában folyik.

A szocialista határozat megjelöli a jövőendő munkáját is. A becsületes, nem

osztályérdekdek, de az egyetemesség érdekében munkálkodó sajtónak és iskolának az lesz a feladata, hogy az emberekben a világpolgárság eszméjének szeméni felé nyit meggyőződésé avassa. Nem egymástól különböző, egymás gyilkolására teremtett lények vagyunk, hanem a világegyetemben megnyilatkozó erők egyforma teremtményei, akiknek szíve a fájdalom alatt ép úgy megtörik az északi póluson, mint az egyenlítő vidékén.

A nemzeti állam határai nem fontosabbak, mint valamikor a családi, törzsi és nemzetiségi államok határai voltak, csak teretei azoknak a törekvéseknek, melyek által az emberek boldogságukat keresik, de nem feltételei. Az ember hazája nem ott van, ahol a Rajna vagy a Visztula el-különbítő határokat állít fel, de mindenhol, ahol az emberi szeretet, az emberi szolidaritás, a munka megbecsülése és a fejlődés eszméje egybeforrasztja őket.

K.

Adakozunk a Hadseregélyzőnek.

Jézus meséje.

A csatátérre tőli este száll —
A kere szuton vén feszület áll,
Színehagyott, k. pott fa Krisztus rajta.
Beseett arca, megadó az ajka,
Görnyed a válla, szeme szomorú,
Fején megtépett papiroskoszoru:
Áldozta neki jámbor pórlányka
S titkon egy nevet szólt a Miatyánkba.

A csatátérre tőli este száll,
Köd sompolyog, havas eső szítal —
Csend. — Ki a napot bus jajjal betöltve
Itt járt: a vész, most elesült a völgybe.

Roskadó vállal, véres, rongy ruhában
Egy ifjú vités vánzorog magában,
Minden lépte hulló vérbe kerül —
Sóhajt, megáll, tétován néz körül:
„Hová jutottam — dörmögi — hova?
A köztöbely arra volt tova.
Átkozott köd, nincs célpont, nincs határ!
Eb, pihenünk, hisz gyese hírom már” —

S a hóra omlik szegény, fáradt teste —
— És lejjebb, egyre lejjebb szal az este. —
A katona megdöszködik nyögve
Az ólmos jégpáncélt viselő röge,
Arcán egy-egy tizes rózsza hervul:
„Cudar dolog úgy veszni egyedül
Sebél és távol a hazától.
A szeretőtől, a szülőanyamtól.
Hogy ég veszett golyón! s vérzik egyre,
S mintha futottam volna magas hegyre,
A lélekzet mellemből úgy kiált.” —
„Hej anyám! édes anyám! — így kiált —
Ha még egyszer ott volnék közeledben
N-höz fejem könnyű, meleg kezében:
— Hogy megágyazzál, hogy megsimogatnál,
Száraz ajkannak hűset inni adnál,
Lágy hangod hozzám száz jó szóval szólna:
Mehaltni úgy, de könnyebb is volna...
... No, nézd csak, ki az itt fölöttem épp?
Dicsértessék! egy Krisztuskóp
„Segíts Uram! — dűnyögi csendesen —
Sír az anyám és vár a kedvesem.
Ládd-e, szenvedek én is, sebem éget,
Mint amikor megfeszítettek téged” —

— Kórvágyó álmodok suhannak szemére,
Lmára kulcsolt, dermedő kezére

Mély csend. — Egyre sürűbben hull a hó:
Titoktartó, lágy égi inkaró —

S a Krisztuskópnek festett glóriája
Most eleven fényt szór Isteni hára:
Tündökleni kezd Jézus arelatja,
Ajka uj kinok mosolyát mutatja,
Hát bus sebe lassan vérezi kezd,
Fájdalma alatt reszket a kereszt...
S a feszületről nosztelen lép
A szomorú, halovány Krisztuskóp,
Lehajlik a nyokdéselő legényre,
A hástoronyvát rávonja szegényre,
A sátor homlokáról elsimítja,
A borjut feje alá igazítja,
S míg örök buban vonaglik a szája,
Száz jó szóval buszólni kezd hozzája:

„Édes fiacskám lásd nálad vagyok,
Meleg szel elmem fölőből ragyog,
Ugy-e már nem fáj, ugy-e már nem érzik,
Ártatlan sebed többé már nem vérzik?”

Csesznák Miklós temetése.

A csütörtökön elhunyt, közszeretetten álló Csesznák Miklós táblabíró temetése szombaton délután ment végbe a temető halottas házában. Az elhunyt temetőt azután Keszthelyre vitték, ahol a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. Így Miklós bácsi örökre elszakadt tőlünk. Elresztettük. Fájó szívvel írjuk ezt le, hogy egy őszinte, igaz szívvel kevesebb dobban városunkban. Legalább teteme pihenne itt. Oszterhuber László kir. táblabíró sírboltjába kellett volna helyezni Csesznák Miklós temetőt, hogy, akik az életben igaz barátok voltak s bár egy sem kanizsai születésű volt, mégis szívvel-lélekkel kanizsaiaknak vallották magukat, — holtuk után is együtt pihentek volna a kanizsai földben. Kár, hogy ezt a tanácsot idejében, senki sem adta a családnak.

Keszthelyen a családi sírboltba vasárnap délután temették ősei mellé Miklós bácsi holttestét. Őszinte részvétünk kísérte utolsó útjára az igaz, az őszinte jóbarátot.

SZÁMOL

az utca egy szögletén egy egyszerű paraszt asszony. Ugy látszik. jó vásárt csinált.

Csill, esendesen, aludj, fiam, aludj!
Mesélek én, hogy szonderegni tud:
Emlékezel? egy vasárnap nem is régen
Sugaras napfény kacagott az égen —
A bazsarózsm mellé sárga lepke ringott.
Kalapod mellé tündér rózsaringot,
A légben zúgtak a miseharangok —
Haj, te mennyire vártad ezt a hangot!
Be is fordultál a szobádba nyomba:
„Édesanyám most megyek a templomba.”
— A Takácsok kertsővénye megott
Egy kisesi fohászoknya libegett,
S te átalazoltál halkán, forró hangon:
„Adj egy szál rózsát, Brásike galambom!”
Kis keze átnyúlt a sörény falán,
Ki volt pirosabb: a rózsá? — a lány?
És hogy a misén orgona zengett,
Sáivében áhitattal földeregett:
Hogy az az angyal ott az oltárképen
Mint az Brásike arca olyan éppen...
S emlékezel-e szent nyári hajnalokra?
Az égen pirkad lángolva, lobogva,
Tízszéstenként bukkan föl a nap.
A kassa foga susterregra kap,
A buzába az áldottba, körébe,
Ótames mély dal muzsikál a vérbe,
A szív öröme szilaj, forró, zengő:
Hogy megáldott a jószágos Teremtő!
Ugy-e, ugy-e szép volt e kicsiny élet?
Tavaszi derítő szállt dalolva véled,

nált. Kosara nagy vékája mellette pihen, teljesen üres. Minden portéka elkelt belőle. Pedig tetézve volt. Így mondja az asszony a mellette álló társának. Sok mindenfélét hozott be, ami jót és kívánalost csak kiadhat a falu éléskamrája. Tej, tejás, krumpli s más zöldségféle mind bőségesen simul egymás mellé a kosárban. Amint szavukat hallom, közelükbe állok. Mintha nem is rájuk, szavukat figyelném. Jól esik hallanom egészséges észjárásuk és zamatos magyar szavukat. Nem világháborút eseményekről folyik a szó; a világháborút mintha kikapcsolták volna a létből s nem érdekelne őket. Az otthoni események mellett sokat szerepel a szóban a pénz, amit hazavisz a láda fába, amely folyton szaporodik. Itt-ott elégedetlen a hangja. Kevesli a nyereséget. Többet várt. S a mi legjobban bánja, hogy csak négy pakli dohányt visz haza az öregnek. Ennyit kapott. Ezt tiszter is megszámlolja. Csak még sokszor ismétli. Elgondolkozom. Áldott táj és vidék ez a mi országunk. Semmi más sem hiányzik, csak a dohány. E miatt még so'ra folytathatjuk halálos küzdelmünk, ha aból is jut egy családra négy pakli!

KRITIKUS.

És hogy a napod éjbe mult felett:
Te elvégezed: szeretél s szerettek!
Aludjál: a te álmod ábróda,
Te elmulasztod zsendő vetés,
Aludj, aludj: te vagy az áldott buza,
Ki a földet aranynyal koszoszza.
Kínosod vetőmag a te drága véred,
Ki százezer kalászból újra öled,
Te vagy az öv, te vagy az áldás,
Te vagy a béke, a megváltás,
Hulló csillag, ki multjában ragyog,
Népek halottja: veled egy vagyok!

A nap birkózik zord felhőséggel,
A esztendő földreng a reggel.
A Krisztuskép bus távolokba néz,
Labánál alszik egy ifjú vitéz:
A borju feje alá igaztva,
Szóghaja homlokáról kismítva,
Testét beakargatja véres ponyva,
Két hideg keze imádságra fonva.
A hófúvás félig belepte már,
S hogy rájalejt az első napsgár:
Ára mosolygós, szelíd, szomorú —
Mellén egy tépett papirkoszorú.

Gratierné Martini Hilda.

Adakozunk a vak katonák részére.

A jószívű emberekhez.

A napokban kaptuk e levelet. Sok szót nem feleltünk hozzá. Ékebben beszél és kár az minden kommentárnál, idáiktatjuk teljes egészében.

„Zalai Közlöny“

Tekintetes Szerkesztőségének

Nagykanizsa.

Szarjévo, 917. Április hó 20-án.

Felkérjük a tek. Szerkesztőséget, hogy becses lapja útján indíttan aktiót egy szerencsétlen család érdekében. Farkas Mihály székely népfelkötő ezen osztágot teljesít szolgálót. Flektifusban elpusztult.

Hátrahagyott egy beteges feleség és négy apró gyermeket. A román betörések kevés holmijok teljesen elpusztult úgy, hogy most a szerencsétlen család a legnagyobb nyomorban tengődik.

Az esetleges ászáget kérjük a paranesokszag címére küldeni, hogy rendeltetési helyére továbbíthassuk.

Hálás köszönettel

A 638 számú hadifogoly munkásosztag

paranesokszaga

Dr. Bárány fődy.

HIREK.

Csatavesztés.

A háboru harmadik évében az ántánt országai, elsősorban pedig Anglia tudomására jutott annak, hogy mit jelent a mindennapi kenyér. Az ottani földmiveltésügyi miniszter elég bátor volt, mikor kimondta azt, hogy a háboru kimenetele a brit szántóföldek hozadékától s az ekevas munkájától függ. Buz litották az embereket, hogy minél többet termeljenek s minél több terület fogjanak eke alá. Különböző jutalmakat tűztek ki minden új megmivelt hold föld és minden azon termelt méter-mázsza buzára. A római nemzetközi mezőgazdasági intézet, melynek vezetése ezidő-szerint teljesen az ántánt kezében van beszámol az elért eredményekről, melyek nagyon örvendetesek reánk nézve. Az intézet ugyanis kénytelen kijelenteni, hogy Francia- és Angolországban a bevetett terület az előző évekhez képest 15 százalékkal apadt. Nem segített tehát semmit az erőlyes mozgolítás, a jutalmak sem bírták reá a föld népét, hogy fokozottabb munkát fejtessenek ki; az ántánt erőfeszítései tehát ezen a téren csütörtököt mondtak. Ha Protere földmiveltésügyi miniszternek igazza volt, akkor ez a háboru győzelmes befejezést jelent reánk nézve.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képvisezőház.

Pásztor Irma hangversenye.

Pásztor Irma zongoraművész nő a budapesti Vigadó nagytermében május 13-án Dohmányi E. moll zongoraversenyét játssza a honvédeknek kísérete mellett. A neves művész nő hangversenye a feldult tűzhelyek ujjaépítése javára lesz.

Senki se csináltasson új ruhát és cipőt.

Sándor János belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben felszólítja a hatóságokat, hogy a lakosságot szorítsák a takarékoságra a bór- és szövetanyag felhasználása tekintetében. A harmadik éve tartó háború, — mondja a rendelet — egyfelől a munkások szűréreit vonja el a nyers anyagok feldolgozásától, amelyeket hozzávalnak alig van. E kétféle nehézség teszi szükségessé, hogy az olyan anyagok, amiket a hadsereg nem nélkülözhet elősorban a véderő számára tartassanak friss, az itthon maradt lakosság pedig igyekezzék az illető anyagokat megfelelővel pótolni. A törvényhatóságoknak, kötelessége ilyen akciókat indítani és az akció szolgáltatásba állítani a tisztviselőket, akik a háború nyomán támadt különböző feladatok megoldhatása érdekében eddig is odaadón és sikerrel működtek közre. Vegyék a tisztviselőket kipróbált kezűre az ügyet és igyekezzenek köztudomásúvá tenni, hogy mindenki hazafias kötelességet teljesít, ha a hadsereg részére szükséges bór- és szövetanyagok használatát megtilti. A magyar közönség pedig, amely a nehéz időben nélkülözéstől sem riad vissza, lemond a nehéz javára olyanokról, amit más anyaggal, vagy más használt anyag helyettesítésével pótolni lehet.

Lehet táviratozni a fronton levő katonáknak.

A hadseregőparancsnoksággal történt meggyezés alapján ezúttal a táborban levő katonai személyek részére kísérletképpen magántávíratok is küldhetők. Ily távíratok csak, sürgős és tekélyen adhatók fel (hálozással, súlyos sebesülésekkel kapcsolatos stb. hírek közlése) és 30 szövegű hosszabb szöveggel nem bírhatnak. A távíratok díja 2 korona.

A távíratok feladása nem a távíradhivatalnál, hanem az állomásparancsnokság útján történik, mely a távíratok megengedhetősége feletti döntést és a feladást eszközöli.

Új bélyegek.

A kereskedelmi miniszter az ajánlott postaküldemények bérmentésére 42 filléres hadisegélyes postabélyegeket bocsát forgalomba. A 2 filléres többel nyert összeg 90 százaléka Országos Hadisegélyező Bizottság javára számoltatik el.

Onmagfelvétel esütőrtökön

A esütőrtöki napra megállapított esomagfelvételi korlátozás megszűnt. Ez után postai esomagok esütőrtökön is oly módon és oly terjedelemben adhatók postára, mint más hónapokban.

A régi fuvarlevelek felhasználása.

A pénzügyminiszter megengedte, hogy a május 1-én még fennmaradó 2 és 10 filléres fuvarlevélr-

lapok az ugyanakkor forgalomba bocsátott új 30 filléres és 1 korona 20 filléres űrlapok mellett átmenetileg folyó évi május hó 31-ig használatossáknak olyképen, hogy a régi fuvarlevelekre a különbözőzet kincstári bélyegezések felhasználásával kell pótolni.

A közlekedési pénzek és a háború.

Az élelmiszeik drágulását és így a háborús költségek emelkedését a legénységi közlekedés elköszítésére megállapított étkezési pénzek hullámzása is önként illusztrálja. A budapesti helyőrségben egy katonára a közlekedési pénze 1916. április havában 42.9 fillér volt. A mozgósítás első napjaiban, vagyis 1914. augusztusban 50.1 fillér, 1915. április havában máj 101 fillér, 1916. januárban 123.1 fillér, 1916. áprilisban 154.8 fillér és 1917. április havában pedig 198.6 fillérre emelkedett, amire még jelenleg 30 fillér közlekedési pótlókat is engedélyeztek. A háború kitörése óta tehát az egyes katonák nap élelmiszei pénze a mozgósított ország részében több mint az ötszörösére emelkedett.

Országos nép- és állatszámítás.

A kormány országos nép- és állatszámítás megkezdését rendelte el. Az erről szóló rendelet a hivatalos lap közli. A népszámítás május első, második és harmadik napján történik és a népességet az április hó 30-iki állapot szerint írják össze. Az összeírás háztartásokonként hajtrunkon történik, a férfiak és női népességnek korcsoportok és foglalkozási csoportok szerint való részfelosztással. A népszámítással egyidőjében összeírják a szarvasmarhát, ló-, sertés- és juhállományt is. A nép- és állatszámítással egyidejűleg meg kell állapítani a bevett területek nagyságát is. Az adatfelvételeket a községi előjárások erre a célra alkalmazandó számláló biztosok és felügyelők megbízottak közreműködésével hajtják végre.

A nép- és állatszámítás a férfitanítókat végzik, akik munkájukat díjazást kapnak. Megbízottakat elfogadni nem kötelesek, de ha a megbízást vállalták, munkájukat pontosan végezni tartoznak. A tanítás a három napon szünetelhet. Aki az összeírásnál valót nem adhatok közül, vagy pedig az ellenőrzést megtagadja, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz korona pénzbírsággal sújtható. A rendelet az Országos Közlelmiszei Hivatal elnöke hájja végre

Egységese élelmiszei reform.

Legközelebb érdekes kormányrendelet jelenik meg, mely utasítani fog az összes köztisztvisélyeket: körhízeket, elmeügyintézeteket, gyermekmenhelyeket stb., hogy egységese élelmiszei rendszert vezessenek be. A rendelet részletesen közölni fogja, hogy milyen ételadatok adhatók egy-egy személynek és az megállapítja, hogy a különböző ételek készítéséhez milyen mennyiségű szabad felhasználni az egyes élelmiszerekből. A rendelethez konyhareceptet is mellékelnek, amely aprólékosan felsorolja, hogy pl. száz sz mély részére készülő leveshez, húshoz vagy tésztához milyen mennyiségű élelmiszerek adhatók fel.

Megváltoztatták a kiérlet rendjét.

A szakatlan ábrornis időjárás közvetlen károkat nem okozott ugyan a természetben, mindazonáltal

lényeges eltérést idézett elő az aratás időpontjában és ezért a rendelkezésünkre álló gabonakészleteknek a tervezetnél hosszabb ideig kell elágóságoknak lenniük. Az Országos Közlelmiszei Hivatal ennélfogva akképen intézkedett, — a legutóbbi kormányrendeletben nyert felhatalmazás alapján — hogy a Haditermőntársasággal szerződött összes malnok a mai naptól kezdődően a kiérletet a következő módon szigorítsák: Tésztalisztaiból az eddigi 15, főzölisztaiból 10, kenyérlisztaiból pedig 65 százalék állítandó elő, úgy, hogy a kiérletelt korpa mennyisége 8 százalékra szall alá. Az egyminőségű rozslisztaiból 90 százalékot kell kiérletelni az eddigi 86 százalék helyett, ami szintén a kiérletelt korpa mennyiségének rovására fog történni.

A katonai felmentések engedélyezésének újabb szabályozása.

A katonai szolgálat alól való felmentés iránti kérelem ezúttal nem magánkérvevényel, hanem a községi előjáróság (városi polgármester) által hivatalból és díjtalanul kiállítandó névjegyzékkel terjesztendő elő, mert a felmentés nem egyéni érdekből nyújtott kedvezmény, hanem köz- és államérdeket szolgál. A szükséges névjegyzéket a község tartozik beszerezni. A községi előjáróság (városi polgármester) minden felmentést kéri egyéni a névjegyzékbe felvenni tartozik, tekintet nélkül arra, hogy az illető felmentést javasolja-e vagy sem. Mindazok akik felmentéseket kértek és a névjegyzékbe felvették, kívánatra a felvétel megtörténtét igazoló igazolvánnyal látandók el. A felmentési kérelmeket tartalmazó névjegyzékeket a községi előjáróságok minden hó 1-én és 15-én kötelesek továbbítani. Ezzel csak a m. kir. hadügyminiszterum fog felmentést engedélyezni. A m. kir. honvédkerületi és a cs. és kir. katonai (hadtest) parancsnokságok felmentése többé nem engedélyezhetők. A felmentés iránti kérelmek a felmentések reviziójára vonatkozólag kiadott rendeletben foglalt szigorúbb elvek szerint fognak elbíráltatni.

A szabadságos katonák hozhatnák élelmiszert Szerbiából.

Gyakran megtörtént, hogy Szerbiából szabadságra hazatérő katonáinktól a magukkal hozott élelmiszert elvették. Ennek a szigorú intézkedésnek az volt az oka, hogy kiadott rendeleteket tévesen értelmezték. A hadvezetőség most megengedte, hogy a Szerbiából hazatérő legénység élelmiszereket hozzon magával, de megzabta azok mennyiségét. A rendelet szerint minden egyes közember 10 kilogramm hús, 10 darab szárnyas, 200 tojást, 10 kilogramm zsír, 1 kilogramm sajtot, 26 kilogramm fűszereket és 100 kilogramm gyümölcsöt hozhat magával.

Katonai lovak kiadása mezőgazdasági munkára.

Hivatalos helyről közli: A hadügyminiszterum rendelkezéséből a mező- és erdőgazdasági munkák elvégzésére a hadsereg minél több lova kiadásával kívánja elősegíteni. A birtokosok közösek stb. igényüket a polgári hatóságok (járás hatóság stb.) útján jelentésk be és a lovakat az illető pótkerék állítja ki. A kiadott lovak elindulásáról távíratban fogják értesíteni a gazdákat és a lovakat kellően fel is szerelik. Ujjonnan megvásárolják, ezenkívül minden lóval egy pár patkóvasat, egy istállóköfőt, egy takarót, egy fésűt beveredni is küldenek. A lehetségeshez képest a nehéz lovakat nyaklával vagy könnyebb igás-szerkezettel látják el. A pótkerék minden pár lóhoz egy ember, husz-harmincz lóhoz egy nélkülözhető állattartó rendelnek ki. A lovak és emberek ellátására a gazdáknak kell gondoskodnia és a legénységnek nyújtott étlem értéket a kincstár pénzben téríti vissza. A kincstár legénységnek ezenkívül a helyi munkabérvisszonyokhoz szabított munkapénzét is kell fizetnie, amely azonban napi három koronánál kevesebb nem lehet.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenki előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgószínházakat mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművészné szolgáltatja. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri. Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás-jogtörténete és tételei joga. Írta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Új Idők.** A világháború legjobb krónikáinak, irántal és képten az **Új Idők.** A mi érdekes esemény a négy világháború történetét, azt mind olyan tárja fel, ami a közönség szemébe. Érdekes, művészi művelésű és a közönség szemébe. Érdekes, művészi művelésű és a közönség szemébe. Érdekes, művészi művelésű és a közönség szemébe.

— **A Vasárnapi Ujság** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivataltól (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára. Félévre 2 korona 40 fillér.

— **„Élet”** szírirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot meglehetősen olcsónak figyelmeztetjük. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári utca 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal készséggel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 38 korona.
 Félévre 19 „
 Negyedévre 9 K. 80 f.
 Egy hónapra 3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
 VII. Rákóczi utca 54. szám

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek.
Ifj. Wajdits József
 könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal ellintézetnek

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
 és névjegyekben
 Nyomatványok zűlésees kivételben jutányos árban
 gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
 dús raktára
 Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
 nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 128. — Előfizetési díjcsakasz szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 15 fillér.

Tiszta családi élet.

Gondolkodó elmék behatolnak az állami s társadalmi kérdések szövvényébe s előhozzák, csoportosítják a hasznosakat, fontosakat. Látnak a háboru bajait, kárait, gyűlik a tapasztalatokat s így készülnek a reformokra:

A legelső feladatok közül is kiválik fontosságban az élet értés kérdése. A háboru életáldozatait, a nagy mérvet öltött gyermekhalandóságot, a háboru alatt nagyobb arányban pusztító betegségek kártevőit csak modern egészségügyi politikának komoly, rendszeres reformmunkájával lehet elszűnyezni, kiegyenlíteni.

A védekezés feladata, az alkotó munkának kezdése, irányítása első sorban fontos állami feladat. Van azonban a közegészségügy nagy területén sok, sikerrel ható tényező, amely — hogy a célhoz közelítsen — az állam támogatása mellett a társadalom közreműködésére is reáshorul.

Dr. Nékám egészségügyi kormánybiztos hatalmas tudással s bőséges tapasztalattal csoportosította a magyar közegészségügy reformjának szükséges, elodázhatlan teleteit. Utalt a társadalom segítő hatalmára is és itt legelső szempontnak a családalapítás előmozdítását jelölte meg. A családalapítás előmozdítását mindenféle lehetséges módjal és eszközzel, mert a tiszta családi élet erkölcsjavító hatása megbecsülhetetlen segítséget nyújt a közegészségügy népművelő cöljainhoz.

Tiszta családi élet! Fenséges intelem. Egyénnek s társadalomnak erkölcsi s anyagi boldogulása fejeződik ki benne. Tiszta családi élet. Amelynek édes összhangjában a hűséggel egygolvadó, lemondásra erősítő, áldozatra gyulasztó, munkára lelkesítő szeretet szívek nemessége, vallásos lelkek erkölcsé koronázza. A tiszta életű család nagy nemzeti értékek hordozója volt mindenkoron, de talán még se kapcsolódott hozzája az erkölcsi élet megújodása, a nemzet jövendő sorsa, boldogságos élete a várható, a belőle fejlődő sikernek akkora szükségességével s bizonyosságával, mint napjainkban. A háboru egyik tragikumai,

hogy a tiszta családi életlen fölt esett. A családító távolléte, elhalása, a nyomor, a megszedítő csábítás, a százsoros alkalom egyre törlék a tiszta élet himporát. Sok helyen a látszat so más, mint a még rősteltedő szeméremnek a hazugság patikájából szedett kendőzése.

A családalapítás föfeltétele bizonyára a biztosított megélhetés. A fizetésnek, jövedelemnek el kell érnie a jogosan támasztott igényeket. Fontos dolog, hogy a családalapítás visszajusszon a régi alaphoz: a fiatal korhoz. Belső, lelki összeforrás legtermészetesebb, legállandósabb a fiatal szívek között. Lehetővé kell tenni a házasságot a fiatal korban. Sok férfi elkerülí így az agglegenységet, sok család megszabadul az olyan bevándorlóktól, akiknek teher- és felelősségmentes életmódja megegyez a méztopó darázsna, meg a kakuknak természetrajzával. Minde csak a tiszta családi élet javára szolgálna s arra is, hogy kevesebb lenne a gyermektelen család. A tapasztalat mutatja, hogy mindaz a foglaltozási ág, amely lehetővé teszi a kora,

Az elhagyott hajlék.

Irta: Péczely Ferenc.

Pirkadni kezdett. Az őrhégy mögött kibukkanó nap aianyugaráit teregette s a növényzetten gyémántként megcsillanó harmatecspeket fölcsofolgatta. A bográndi völgy ligeteiben hangzott a csattogó fütyüle dala, nira indultak a zámogó méhek, kergegődző libetek az illatos levegőben a tarka-barka lepkek. Hajnalka meregre nézte, amint a kicsiny méhek belopkodtak a virágkehelybe s megrabolták a napsugáresóktól szótárukt szirmok közt a szintizta édes cspeket. Aztán felnyitotta piros napernyőjét, szívében megnyugvással indult a határának. Megmegállt a gazdagon himzett természet zöld szőnyegén — eltűnővé hallgatta a kis patak esobogását s nézegette, amint a folyócska kristálytinkrét parányi szirmaival eszolgatta a kék nelefojs. Mosolygott. Édes gyönyörrel látta, amint megpözdült és megelevenedett a rög, amint a téli esőndes pihenében nagára veti fehér halotti szemfelelet lassanként levokzte, aztán a kikelet menyegzői díszét öltötte fel.

Örömpel, lelkében megbékélten, tengernyi bá-

natát fedleve sülkerezett a harmatos vadvirágok közt.

Előnte unta a sétét. Mintha nehéz, gyötrelmes álomból ébredt volna fel, kábultan, erőtlennél járt a mező. Mikor megerőződött és megismerkedett a természet szépségeivel, mint örömelebb keresse fel a pirkadó hajnalat a sokat emlegetett bográndi völgyet, a Csarjéj s érezte, hogy meggyógyul, lelke vigasztalódik. Megtalálta önmagában bizalmát, erejét, lelkét, Istenét.

Mint a pompázó nagy mindenség minden virága a harmatot esólok napugára, úgy őrtit, úgy mosolygott. Csipős, szellemes ötleteit, mikkél úgy bánt, mint vendégszerető gazda látogatóival, szipokázva szórta és megcsipdeste szereteteit, barátaít, nem kimélve senkit, még önmagát sem.

Egészen megváltozott. Feledte a mulat.

Egy kora reggel a dobos hegyen volt. Ugy állt ott, mint egy őrisi pipacsvirág. Egyik kezében piros napernyője kissé hátraszegetten, másikban harmatos fehér szoknyácskájá. Hallgatagon tekintett az őrhégy koronái föltt sugarait szétbontogató nap irányárjába.

Megleventül a határ. A falat keresztül szelő

poros országúton döbögve haladtak a szekerek. A pörösi dőlők felé igyekvő emberek is kedvetlenül duruzsolnak.

Hajnalka elmerengve figyelte a munkára szét népet, aztán ő is megindult, hogy az orvos parancsait teljesítse: sétálni.

S míg ő fent, a Doboshegy fensikján sétált, a Mihálybíró erdejé alatt szürkeruhás férfi lovagolt.

Sokszor látta a kora reggeli lovagot. Mintha az is bánatos lett volna. El-inte észre sem vették egymást, később pedig megszokottá vált. Idő teltével annyira egynás hiányt éreztek, hogy ha valamelyik elmaradt, a másik nyugtalankodva vizsgálta, kedvetlenül látta a vidéket. Még sem ismerkedhettek, mégis önkéntelenül megörlték, ha láthatták egymást. A férfi tudta, hogy a lánynak nagy bánata van, esalódás érte, beteg volt. Hajnalka is hallotta, hogy aszonyát viszotte a férfi. És szomorúságukban véletlenül találta arra az utat, mely összehozta őket.

A Doboshegyen találkoztak, hova legelőbbben küldte üdvözlétét, aranyugaráit a nap. Az édes melegségtől pattogtak a bimbók, bonakoztak a vadvirágok s illatalt felitették a friss levegőt. Sétáltak. Előbb bánatosan, majd mosolygva.

házaságot, a nemzetgyarapodás elközdítője. A fiatal szívek virágzó érzése szívesebben, örömebb hajol a gyermekbölcső édes, kicsiny virága fölé, mint azok, akik ecetágyas szível, ráncos arccal életfodort biztosítás céljából savanyítják be magukat a kényszeredett házasságba.

Nékam professzor szerint államilag kell favorizálni a sokgyermekű családokat. A nötlenségi a gyermektelenségi adó mellett olyan örökösödési törvényt kell alkotni, hogy egy-két gyermek ne örökölhessen többet, hanem mintha több gyermek volna. A hiányzók örökrészét az állam kapja jóléti intézmények céljaira.

Hogy az erkölcsjavító, tiszta családi élet föllendüljön, erkölcsi biztosítékra is szükség van. Küzdjünk a háborus idő erkölcsi léhaságának járványa ellen. Gyengítsük a támadást, erősítsük az ellentállás erejét. A béke korszaka, a hazatértek megpróbált erkölcsi érzése, az életérték, életfeladatok komolyabb szemléltése, a bűnös eszközök s alkalmak kevesbedése már maga is a nemesebb célok útjára tereli a ma megglazult családi s társadalmi életet. Ezt egészítse ki minden nevelő tényezőnek, templomnak, iskolának, különösen pedig a nőnevelés felkarolásának áldásos segítségével.

Munkás, lelki műveltséggel ékeskedő, vallásos lelkű, a női hivatás magasztosságát megértő és tisztelő, áldozatra, az anyaság szent kötelességére hajló, léha örömök helyett az élet komoly céljaiban kedvet ta-

láló hitvesek nevelésével törekedjünk megvalósítani az erkölcsös, szép élet kialakulását. Arra törekedjünk, hogy az új idők haladásra, fejlődésre, demokratikus reformokra, modernségire irányító szelleme dacára is, sőt ezek mellett is az állami, társadalmi s családi élet minden nyilvánulását átfogja, ragyogva teretesse a krisztusi szellem. Így lesz összhangban az anyagi és erkölcsi biztosíték s így valósulhat meg a tiszta, erkölcsnemesítő családi élet népet szaporító, gazdagító új korszaka.

Schamschula Rezső tábornagy.

Huszas honvédeink hadosztályparancsnoka.

Most másodszer veszem tollamra a nevét. Először akkor írtam róla, amikor félreértés miatt neve a hír forratagába került. De csakhamar elégteltelt adtak személyének, hogy félreírta nevét arra a listára került, amelyen a magyarság kifogásoltjai szerepeltek. S mikor az igazság napja felragyogott, Schamschula tábornok országvilág előtt olyan elégteltelt kapott, amely előbbi népszerűségét csak emelte.

Most édes öröm szavaival írok róla. Schamschula Rezső tábornok, a mi vitéz huszasaink hadosztályparancsnoka, május elsején altábornagy lett. A magas kinevezés és kitüntetés ösztöne örömet kelt szíves és hazában, mert Schamschula Rezső

tábornagy neve most már mindenütt ismerős. Hire-neve, katonás, hősi kitarása ismertté tette. A háború eleje óta folyton a fronton van. Dicsőségű: k harcos sikereiben oroszlárnsze van. Hadosztálya mindig a veszedelmes helyek őrállója volt. S hadvezetői bölcsesége e viszonyok ellenére is biztosította a sikert, a diadalt. Harmadik éve állja vitézül s lankadatlanul helyét. A nélkülözés nem bántotta, a hánytvetett élet sokféle megpróbáltatása lelkesedését el nem vette a háborúban való részvételétől. Kedve pedig, az az édes, aranyos kedély, derős lélek lankadás nélkül maradt meg hadosztályának örömeire, bátortására frissen, udón még a legnehezebb napokban is. Ez magyarázza azt az általános közkedveltséget, amely személyét övezi s általános nimbust fon az altábornagy egész egyénisége köré.

Most, hogy várt kitüntetése megérkezett, általánosan kitérő öröm adja a nap sugarát az ünnep magasztosságához. A mi huszasaink ez örömből igaz szível veszik ki részüket, mert Schamschula altábornagy is kivette részét velük együtt mindama szenvedésből, amely diadalainak megalapozója, akaratuknak és tetterjűknek acélozója lett.

Amint jól tudom huszasaink sapkája mellé felpattan a tábori jelvény — hogy Schamschula altábornagy kitüntetése felett érzett örömet annál ünnepélyesebben juttassa kifejezésre.

Dr. L. J.

— Miért a bululás? — mondá egyszer a leány. — Hiszen minden elmúlik. A harmatosabb, a virág, a természet és mi is mindnyájan — elhalunk s almunkból felébredünk a másvilágon. Észrevétlenül átvándorolunk egy csillagra, egy időben, új légkörbe s itt hagyunk minden szenvedést, minden bánatot. Miért hát a bú? Különbön is önnök kis lánya van, élnie kell, élni, hogy azt szárnyra bocsáthassa. — És addig is ki védi, szereti, ki oltalmazza...?

A férfi összeráncolta homlokát. Kék szemével sürü szemöldöke alól melegen nézte a leányt, aztán beszélt kedvesen, gyöngéden, behízelgően. Elmondta sorát, életét, bánatát. Közben rá-rátekintett Hajnalára, szemében néma imádás tüze égett, mellyel körülölelte, takargatta, összeeszkölte a leányt.

Megkönyebbülten váltak el. Nyugodtan, vigan tértek otthonukba, érezték mindketten, hogy szép a természet, balzsamos és gyújtó erejű a friss levegő.

A férfi, a bográndi kis pusztá gazdája fel-felkereste már Hajnalát rózsálgatás kis viskójában is. Almodoztak és kíváncsian, mégis tartózkodva igyekeztek fellebbenteni a jövőnd titokzatos fátyolát. Hanem az nem árult el semmit. Légvraakat építettek,

bár óvatosan rejtgettek szívük érzését. Melegedtek, mint az ár. Tiszta levegő az álto napugartól.

Egyzer a Juhászmarion berke kedves s változatos vidékén barangoltak. A lány a természetről beszélt, miközben végig-végigsimította szemévet a férfit, aki érdeklődve hallgatta Hajnalka eszeségását, kinek új, ismeretlen, talán soha nem érzett dal csilingelt szívében. Most, hogy együtt sétáltak, a természet szépsége már csak másodrendű szerepet játszott — önmagunkról beszélgettek. A férfi érezte, hogy ez az igazi élet. Ez de csak így kettesben, Hajnalával együtt. Hiszen így még a sóhaj is édebb, mely nesztelenül ropog el ajkukról; érzéstelesebb a hang, mely szíveikben keletkezett. A szemük lobbanása esabító mesékről tesz ígérteket; szívük dobbanása édes vágyakról susog a zsongító levegőben.

A szerelmen boldogító sugara éleire keltő szíveikben a tavaszt.

Óh! Milyen jó volna, — gondolta a férfi — ha ez a kedves lány soha se térne viskójába, rózsavirágos egyszerű hajlékába, hanem mennének együtt, ki az ő kis pusztájára, a szépséges parkba rejtett otthonába.

A férfi éjszakai nyugtalanokká váltak. Alig pirkadt, már ott járt-kelt a harmatos fűren. Várta

a leányt, miközben izgatottan nézte a völgyekben gomolygó párákat... érezte a mélységes csendességben a fű növést, a virágbimbók kipattanását, az ébredő természet zsongását.

És jött a lány.

Megyártak a nap elkeltét, aztán elindultak mosolygó nefelejtsék kék csengettyűk, csillog, kacagó vadvirágokon keresztül, úttalan utak s tájakra. Megtalálták a boldogság útját.

Egy alkalommal a férfi két piros rózsát nyújtott át Hajnalának. Zavarodottan, remegve nyult a lány a virágról. Aztán elhallgattak... kipirultak, merengtek álmodoztak s Hajnalka hirtelen ajkával érinté az egyiket és mosolyogva visszanyújtá.

Az ősi szél súvöltve nyargalta be a tájat. Hervadt, haldokolt a természet. Elnémult a virágok titkos sóhajtása, a madarak csicsérgése. Erdőnek mezőnek szines szőnyege rozsdabarnára változott. Élesenedett, pihenni tért minden. Hajnalka rózsakerti kis viskója is elhagyatottan állt.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek.

A polgári iskolák ünnepi előadása.

A polgári iskolák már régóta készülnek egy nagyszemű előadásra, amelynek jövedelmét hazafias célra szánta az intézet.

A hazafias tanári kar egyöntetű és harmonikus működésének lesz szép eredménye ez az ünnepi előadás, amely grandiózus méretével már is a legszebb előadások egyikének ígérkezik. Az előadást a nyári színpadon tartják meg május 12-én este 8 órakor. A mi szöveget s megjelölt a fiatalok bemutató zsenijeként el lehet képzelni, mind azt szép együttes keretében mutatja be az intézet fegyelmezett és nevelt növendékeire.

Szülők és tanügyi barátok egész serege várja örömmel a bemutatót ártatlan és szép élvezetével a várszínház idők úde óráinaként.

dr. I. J.

HIREK.

Verje meg az Isten!

*Delen a Doberdón piros vér palatkák,
Északon a hóba' dőghaldit tart lagzit,
Kemen a muzsika palkók dübörögnek,
Nyugaton az ágyuk Párisig dörögnek, —
Temetőszagot hoz százfalól a posta:
Verje meg az Isten aki ezt okozta!*

*Teli van a házad fekete rémekkel,
Láthatatlan arcu néma vendégekkel,
Este felé nem mersz a szobádba menni,
Reggel átlól félsz, hogy gyászeruhát kell venni,
Pírnyádal a sűrűn hulló könny kimosztá,
Verje meg az Isten aki ezt okozta!*

*Bajonett hegyétől kap döfést a gyermek,
Asszonyok szívébe s:uronyokat vérenek,
Sülyedő hajókat fordít fel a teiger,
Verdun alatt jár a maláji vadember, —
Krisztus templomában langot vet az ostyá:
Verje meg az Isten aki ezt okozta!*

*Az Isten verje meg retlenül veréssel,
Halottakat látó rémüléssel,
Minden jankiltás a fülébe hasson,
Tébolyodott lelke sohase nyughasson, —
Átkozza meg, aki a világra hozta!
Verje meg, verje meg, aki ezt okozta!
Verje meg az Isten aki ezt okozta!*

EMŐD TAMÁS.

Halálozás.

Egy munkás derék háziaszony, szerető gondos anyja hunyta le örök álomra a szemét Mezőgr Józsefné személyében. Rögóta gyötörté szívába a most szinte orvul hirtelen támadta meg házimunkája közben. A boldogulati fáriján kívül négy gyermeke gyászolja, kik közül két fia mint Isten szolgája, hirdeti az Ur igjét.

Adományok az erdélyi menekültek részére.

Az erdélyi menekültek részére adakoztak: Cs. és kir. 48. gy. ezred parancsnoksága 301. Tp. 704 K 88 f., Herceg Esterházy-Rismarton 4:0 K, Ujlaki Hírszékler és fia Alsdómboru 200 K, Szalasi Parkasné Petrivente 100 K, Munkapály Nagykanizsa 120 K, Nagykanizsai Bankegyesület 50 K, Sebészter Józsefné Geise 50 K, Reich Samu 20 K, Fleiner Béla Szeptenek 20 K, Dervarics Imréné Kilian 20 K, Soma Ignác Nagykanizsa 20 K, Kiskomárom és Vidéke községi hitelszervezet 2 K, Vellák János p. fűtész 4 részletben 24 K, Barabás Kálmán 20 K, Thury Ernő 18 K, Fehér Lajos 18 K, Böhm Ignác 16 K, Palkovics Ignác 16 K, Szántó Gyula 16 K, Hirscheffel Soma Balatonfüred 10 K, Varga Gyuláné 10 K, Löwe Adolf 10 K, Dr. Laubhammer Alsólendva 10 K, Dr. Lakó Imre Letyeny 10 K, Skublick E. és M. Bebes 10 K. Mindezen adományokért hálás köszönetet nyilvánítja az erdélyi menekülteket gyámolító bizottság Nagykanizsán.

Offenzíva a korzón.

Tegnap délután 5 óra tájban egyik budapesti központnak itteni képviselőjével ment a Fő-utcaan egy tábori öltözköbben levő szakaszvezető, aki a haretérről érkezve, egyenesen a vasúrtól jött a városba, hogy rokonait meglátogassa. A város háza táján szemben jött velük egy harcász bajnoki huszárszázados és egy offenzív mozdulattal a szakaszvezetőt megállásra kész tettrén, felelősségre vonta mert a köpenye nem volt szabályszerűen, régig begombolva. A szakaszvezető kísérőiben lévő polgári egyén ezt válaszolta a zászlósnak: „Látja kérem, hogy a fú most jött a haretérről, tehát ne akadjon fenn ilyen kicsiségeken.” A zászlós tiltakozott a civil beavatkozása ellen és őt is felszólította, hogy igazolja magát, kiesoda és miért nem katona?

Igazolja magát előbb ön, hogy katonai rendőre? — mondja a civil.

— Nincs nálam az igazolványom, mert nem vagyok szolgálatban — válasz lt a zászlós

— Ha nincs szolgálatban, akkor hogy merészel engem igazolásra felszólítani? Hordja el magát, mert pofon vágom! — vág vissza a civil.

A zászlós a kardjához nyul, mire a jól megtermett civil nyakon ragadja és behuzza a legközelebbi háa kapujába, mert közben már óriási esőddel keletkezett körülötte. Itt kölcsönös pofonok ígéréte után névjegyet cseréltek és az egyik jobbra, a másik balra elvonult a máskor esendes korzó haretérről.

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Adakozunk a vak katonák részére.

Protekoló a trafikok körül.

Már irtunk erről a most még actualisabb, mint régebben volt, mert rosszul eső érzéssel tapasztalunk magunk is, hogy egyesek garmadásmint kapják a szivar és dohányt, míg a szerényebbek egy szálhoz sem juthatnak. Így történhetik csak meg, hogy egyes protekolások lakásáról a betörők egy kis trafikra való emelhetnek el.

A hosszú élet külső ismertető jelei.

Egy amerikai orvos azt vitatja, hogy bizonyos külső jelekből meg lehet ismerni azt, hogy hosszú vagy rövid életű lesz-e az ember. A hosszú életnek előfeltétele, úgy mondja az orvos, hogy a szív, a tüdő, az agy és az emésztőszervek nagyok legyenek, olyan emberek, akiknél ezek a szervek valóban nagyok, abban különböznek másoktól, hogy testüroik hosszabb rögtagjaink (a láak és a kezek) kisebbek. Az ilyenek, az unék, nagyoknak, ha állnak kicsinyeknek látszanak. A kezek hosszukak, az ujjai rövidek. Az agy mélyen fekszik, amit arról lehet felismerni, hogy a fül nyílásai is mélyen bent vannak. A kék és a sárke szem kedvező jel a hosszú életre. A nagy, nyitott orriklak is a hosszú élet mellett szólnak, mert ebből a tüdők nagyságára lehet következtetni. Az öszenyomott, félig esukott ornyílások ellenben arra mutatnak, hogy a tüdők kicsinyek, gyöngéek. Ezek volnának az amerikai orvos szerint azok a külső ismertető jelek, amelyekből az ember életének tartamára valószínűsítéssel következtetni lehet. Ezeket a jeleket tömémentelen statisztikai adat alapján állította össze, de maga is siet megjegyezni, hogy minden esetben ezek a jelek sem alkalmazhatók. Tehát nincs kizárva az sem, hogy valaki Mathusalem nem érje el, anélkül, hogy ezen jelek közül akárcsak egy is észlelhető volna rajta.

Halott a városi börtönben.

Fekete hullaszállító kocsit jelent meg a város-ház udvarán kiriváni gyermekeseregől körülöve.

Mit keres itt, kiért jött?

Egy szegény, elaggott ismeretlen nőt szedtek az uton össze, kinek nevét nem tudta senki, beszélfelölték a városi börtönbe, ahol most esendesen befejezte kinteljes életét a tán most sem tudja senki ki volt ő, merre van hazája?

De ugy sem baj, neki már mindegy, ő ekköltözött az örök hazába, honnét nem fogja kiizni soha többé senki, ahol tán a közigazgatás is igazságosabb és humanusabb mint itt a nyomorult emberrel lakott földön.

— AZ ÚJ VILÁG. Szobaleány: Ugyan hagyjon nekem békét a nagyságos ur! Híaz éppen most mondta a nagyságának, hogy egész világa a nagyságos urnak.

Az ur: Igaz lelke, de hát maga járt iskolába és tudhatná, hogy két világ van: egy régi és egy új. —

Szeretetadományokat a frontra szállit a Hadsegélyző Hivatal Átvételi Közlönménye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legjobb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematográfia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgósínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb moziműsört mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgósínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművészné szolgálhatja. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatainak ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legbábi krónikám, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határain történtek, azt mind elétek tárja (esetű szűsága képekben érdekesség, művészi nivóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hotilapját, az Uj Időköt, melynek minden száma aktuális közlönyjeiben, elbeszéléseiben és regényjeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, Világ-króniká-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4). Ugyanínt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legelőbb új-ság a magyar nép számára. Élévre 2 korona 40 fillér.

— **„Az Élet”** szépirodalmi és művészeti hotilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot megleően ajánljuk olvasónk figyelmébe. Szerkesztő és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Művészeti anyagot készséggel küld a kiadóhivatal.

NÉVJEGYEK

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő

addig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

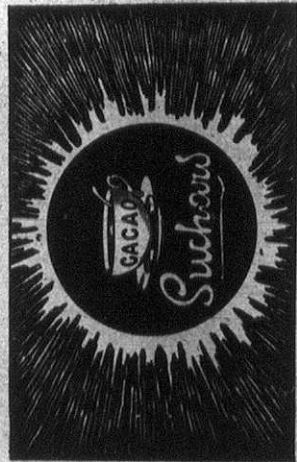
Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NÁPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII Rákóczi-ut 54. szám

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDESE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deak tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetéseket díjazásba szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Az árukészletek elosztása.

— A Közélelmezési Hivatal rendelete. —

Az Országos közélelmezési hivatal elnöke a napokban az összes törvényhatóságok első tisztviselőihez 38852/eln. 1917. sz. alatt rendeletet intézett, melyben megfogja a hatóságokat, hogy a közvetlen fogyasztói forgalmat a kereskedők által végeztessék. Megelégedéssel vesszük tudomásul a rendelet tartalmát, mely a Közélelmezési hivatal érdemes elnökének liberális és józan felfogásáról tesz említést.

A rendelet szövege a következő:

„Egyes konkrét ügyekből kifolyólag, de olyankor is, midőn valamely árukészletnek hatósági úton való elosztását kellett elrendelnem, mindankor kiemeltém, hogy a közvetlen fogyasztói forgalmat szolgáló árusítást legelőszérűbb és leghelyesebb a rendes kereskedelem által végeztesni mindentűt, ahol erre a szükséges és megbízható kereskedők vagy kereskedői szervezetek, szövetkezetek stb. rendelkezésre állanak.

Ennek dacára, úgy a sajtó útján, mint magán beadványokban felhangzó panaszokból azt látom, hogy ez a felfogás még mindig nem ment át teljesen a hatóságok magatartásába s megvan a hajlandóság arra, hogy az árusításra külön árudákat és közvegeket állítsanak fel.

Szükségesnek találom tehát ezuttal külön rendeletben foglalkozni ezzel a kérdéssel.

A hatóságoknak most szóróított eljárása, míg egyrészt kihátrátnatlanul hagyja a társadalomnak erre begyakorlott erőt, másrészt munkaerőt von el más feladatoktól ma, amidőn minden téren éppen a munkaerők helyes ökonómiaja egyike a legfontosabb feladatoknak. Berendezési, kezelési és kockázati költségeket és munkatöbbletet ró a hatóságokra, holott a napról-napra fokozódó élelmezési és egyéb teendőkkel szemben költségek és munka-tekintetében egyformán a lehető tehermentesítés volna minden irányban szemelőtt tartandó. Néhány, elvégre is csekélyszámú hatósági árudája zsufolja össze a vásárló lakosságot, holott az árubeszerzés háborus

nehézségeivel és a közönségnek beszerzési mohóságával szemben az árusítás decentralizálása a helyénvaló.

Mindezekben kívül pedig létfeltételeiben támadt meg szükség nélkül egy olyan társadalmi osztályt, amely az ország gazdasági fejlődésében jelentős hely betöltésére hivatott.

Az elmondott szempontok eléggé indokolják annak a szükségét, hogy a szóbanlévő eljárásnak teljes erővel gátja vételessék s ha nem kerülhetjük ki, hogy az arányos és gazdaságos készletelosztás érdekében az adott viszonyok között mind több és több árut legyenek kénytelenek a hatóság közbenjöttével hozni forgalomba, a legitim kereskedelem ne zárrassék el olyan tevékenységtől, melyet ilyen viszonyok között is bárki másnál kedvezőbben láthat el.

Felhívom ezek következtében ahsipan (polgármester) urat, vegye törvényhatósága területén a fogyasztóknak való közvetlen árusítás ügyét beható revízió alá s tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a

MI LENNE?

*Mi lenne ha senkise lenne
Kibe hinni, bizni lehetne?
Ha sötét utak meredélyén,
Ha büntetések rémes éjén
Senkihöz se lehetne szólni
Senkinek se lehetne gyónni
S nem mondhatnánk el senkinek sem:
Uram, te benned biztam, hittem!*

*Mi lenne akkor, ha már nincsen
Melleitünk senki, senki itt lenn:
Ha velünk nem lenne az Isten?*

*A jó, a tüdő, a felségés,
Ki odaenged a kezéhez
Mindenkit, kit ezer seb vérez
Mindenkit, kinek semmije
Mindenkit, kinek senkije —
S kinek ő lesz mindenkije...*

VÉRTESEY GYULA.

Mancsa titka.

Írta: Móra László.

A csiklovai felső hámorban volt szerszámkovács Csikos Bandi. Maga is tudta talán, hogy került erre a helyre, ide a németek, oláhok közé. Csak annyit tudott, hogy itt szebben kel a nap, mint másból. Itt esendesebb, szebb az élet, mint magyar testvérek között.

Arva fiu volt, esendes, szelideleku. Nap, mint nap szorgalmasan gyűjtögette a filléréit, eladdig, míg csak koronák nem születtek belőle. Nem nézte ki belőle senki, nem is tudta senki, hogy őt eszendő alatt ezer koronánál is többet kuporgatott össze a kékszemű legény. Mikor ezt Bandi maga észrevette, utána még nagyobb odaadással, szorgalommal kalapálta az izó vasat, hogy lapátta, ásvára idomuljon, mert hiszen darabszámra járt érte a fizetés. Oly csodás ügyességgel tudta forgatni a vasanyagot a hatalmas pöröly alatt, hogy sokszor még az öreg Kovácsok is el-el nézték, hogy dolgozik a szép, erős magyar legény.

Hanem egyszer szomorú napok szálltak a csiklovai hámorokra. Bekopogtatott a négyhetes száraz-

ság a klapát a hatalmas tartókból a lelketadó víz. Ilyenkor nem dűbörög a poklot játszó hámor. Ha a víz meghal, meghal a munka is. De nem is gyűlték addig Csikos Bandi filléréi sem...

Közben nagy napra virradtak a falubeli lányok, legények. Elérkezett a busos napja s vele együtt az első „szokk” is. A kicsinosított, büszke lányok már kora délután ott sétálgattak, pávászkodtak a négy hatalmas juhár alatt, a tavasz kertjében, a táncotéren. Szikatózó szemekkel mindenfelé vigyáztak, jönnek-e már a legények. Nem is késtek azok soká. Az öreg vak eigan nagybőgője intrajust kezdett. A „Hóránval” — a nemzeti táncdal — indult útnak a mulatás.

Alig fordult egyet a koszoru, megjelent a táncotéren Csikos Bandi, a magyar legény. Sohasé látta mulatni senki, koszmába se járt soha, csak nagyritkán nézett be a sörgyárba. Nem esoda hát, ha minden lánynak tűz szaladt át a szemén. Minden szem őt nézte, őt vágyta. S amit senki sem akart binni, odsállt a táncolók gyűrűjébe. A szelid ritmusu kórtánc után átcsapott a jókedvű az elevenebb „argyellánba.” Bandi oly tüzes oláh vérről járta ezt is, mintha csak ott született volna is a Sinion óriás fenýő alatt. Tüzes vassá égette minden lány szívét,

legitim kereskedelem tényezői, tehát úgy az egyes kereskedők, mint a szövetkezetek, vagy más társas jellegű üzemek, a hatóságilag elosztott árukészletek árusításával a fennálló hatósági üzemek mellett is megbízhatatlanok.

Önként érthető, hogy az így igénybevett üzleteket eljárásuk tekintetében megfelelő feltételekhez kell kötni s az olyanokat, akik e feltételeket be nem tartják vagy másként megbízhatatlannak bizonyulnak, az árusításból jövőben is nemcsak ki lehet, de lét is kell zárni.

A polgári iskolák hangversenye.

Az önzetlen munkára való szoktatás, a jótékonyaság, helyes gyakorlására való nevelés eleven példáját látjuk megvalósítani magunk előtt, midőn az áll. polg. fiu- és leányiskola május 12-én fényesnek ígérkező színelőadással egybekapcsolt énekkari estélyt rendez.

Lázás munka folyik a növendékek s a tanártestület tagjai között egyaránt.

Olyan dolgok keresztül vittelét vállalták magukra, melyet csak ösüggédést nem ismerő lelki energiával, hosszú, fáradságos munka árán lehet megvalósítani.

Színre kerül Zilahy Lajos „A rongyos katoná” című meséjéteka.

„A hazatért hős” melodráma, melynek szövegét Dr. Somogyi Károly, zenéjét Ketting Ferenc írta. Az előadás száma

közül külön megemlézésre méltó „Amit az éjszaka beszél” című daljáték, melyet a szereplők nagyszáma már egymagában is érdekessé tesz.

Az előadás tiszta jövedelme részben a 20-as honvédek rokkant alap javára, részben a háboruban elesett polg. isk. tanárok özvegyei és árvai, részben az erdélyi menekültek segélyezésére fordíttatik.

Jegyek előre válthatók az intézet igazgatósági irodájában a Kazinczy-utcai polg. iskolában.

A hangverseny műsora: 1. Kossovits: Verebek Éneklí a gyermekkar.

2. A Rongyos katoná. Mesejáték 2 képben. Irta Zilahy Lajos.

SZEREPLŐK:

Szent Péter	Hosszu Sándor
Gábor arkangyal	Stampf László
Rongyos katoná	Szekrény Géza
Rongyos katoná felesége	Farkas Gizike
Miska)	Golenkó János
Jancsi) gyermekei	Ujji József
Tiszteltes	Hillez József
Szomszédasszony	Jäger Józsa
Komasszony	Martinez Ilona
Káplár	Szakálos László
Két szanitéc-katoná	Pais Pál, Pléh János
	Angyalok

3. Hazatért hős. — Melodráma. Irta dr. Somogyi Károly. Zenéjét szerző Ketting Ferenc, áll. polg. isk. tanár. Szavaltja Kiss Klára. Zongorán kíséri Ketting Ferenc

4. a) Kirohmer E. Éji dal.) Éneklí
b) Abt. E. Vándor dal) a vegyeskar

— Ezután 10 perc szünet. —

5. AMIT AZ ÉJSZAKA BESZÉL — Dalja

— Nagyon szerettek — légy enyém Mancsa
A lány még igazabb tized szórt azokból a szép szemekből s megkérde ő is:

— Te nem lehetsz az enyém. te árva vagy, te nagyon szegény vagy.

Bandi arca a piros rózsá egy pillanat alatt átvodlett tearózsává. Gyengén, lehetetszerűen sugta:

— Mennyi pénzem legyen, Mancsa?

— Egy láda ezüst. Van anyyi?

— Van!

Az utolsó szóra az oláh leány megremegett, prósen belemarkolt a fü válába s izgatottan, csaknem hangosan pergett a szava:

— Akkor gyere, hagyjuk a többieket. Menjünk a templom felé, legyenek megunk, majd ott mondd sokat, nagyon sokat — Siessünk! gazdagok leszünk, egymásé leszünk...

Bandi ment, ment a tündére után, mint aki álmodik.

(Vége köv.)

ték 2 felvonásban. Irta Kozák Jolán. Zenéjét szerző Ketting Ferenc.

SZEREPLŐK:

Léhel vezér	Kovács Dezso
Cigány leány	Kemény Lujza
Doktor kisasszony	Páter Karolin
Japán leány	Domány Sári
Margit-krémes hölgy	plakátok Farkas Gizike
Szalonenkor	Henne Mimi
Néger	Maschanczker Imr
Drótostót	Geiszt István
Percec	Pap István
Alom tündére	Moshammer Stefi
Hajnal tündére	Kenesey Erza
Böszike	Waligurszky Alice
Rendőr	Mujdrics Mátyás
Hölgyek	Kluger Ilona
	Wunderlich Marg

Ujságárus leányok, fiúk, katonák.

6. Kossovits: Vasuton Éneklí a vegyeskar.

Egy elkészett érdekes riport.

SÓHAJOK.

Április 16-án az órákat egy órával előbbre igazították. Az ezen alkalommal elhangzott sóhajok közül ideiktatunk néhányat

Szerelmes menyasszony: Hála Istennek! Egy órával hamarabb leszek a feleségem.

Vén leány: Istenem, hát kellett ez nekem! Még egy órával lettem vénebb.

Szegény ifjú: Engem csak egy óra érdekel, sajnos a zálogházban van.

Egy kakas: Igazán zavarban vagyok, most nem tudom hánycor kukorékolak.

A kanizsai toronyóra: Engem hiába igazítanak előre, csak úgy járok, ahogy nekem tetszik.

Patikus: Nekem mindegy. Ugyis „óránkit egy evokánál”-al rendelnek.

Egy órá: Nekem haszon, mindenki babrálni fogja óráját, sokan elrontják és nálam fogják csináltatni.

A magam véleménye: Valószínűleg ez lett volna életem legboldogabb órája, hát előretolták.

Hozsán István nyolcadik kiténtetése.

Hozsán István (örzsörmekest, az alsóerdvái származású hős pilótát, aki legutóbb súlyos sérüléssel hosszabb időn át volt a nagykanizsai tartalék-kórházban, — újabb vitézségi kiténtetése érte. Az orosz fronton tavaly véghezvit sikereit most ismét az arany vitézségi (éremmel tüntették ki. A fiatal hősnék ez már a nyolcadik kiténtetése: kétszer megkapta az arany érmét, háromszor a nagy ezüstöt és egyszer a bronz vitézségi érmét. Ezenkívül van egy elismerő oklevele a hadseregparancsnokságtól és megkapta a Károly csapatkeresztet. Mint emlékeztetés, Hozsán nyerte el azt a 2000 koronás pályadíjat is, melyet „Az Est” a legjobb magyar pilótának tüntet ki.

sorra táncolt valamennyivel. Legutóljára szegődött a falu legszebbjéhez: Mancsához, aki még Oravicán is híres volt festeni való gyönyörűséges arcáról, meg aranyaszavú hangjáról. Azt sugdosta róla a falu szájá, hogy három hónap múlva esküszik az annai legény-nyal. Mesébe illő pár volt. Mintha maguk is tudták, érezték volna, hogy ők itt most a legzebbek, rájuk irigykedik valamennyi. Nem is váltak el egymástól egész este, egész éjjel. Mint a méh a vadrózsához, úgy simult, forrott oda a lány a legényhez, mikor a gyorrapéti muzikák jártak. Amaz meg alig merte megfogni azokat a bársnyos karokat, úgy vigyázott rá, úgy féltette, úgy szerette.

Nóha-nóha összenéztek. Az egyik szemé tükrében ábrándos, esendő mélaság bóbiskolt, mintha csak azt mondta volna: miért is nem vagy már az enyém? Látható-e az enyém? A másik büszkén, kacéran, bolondlón nézett. Ez egészen mást mondott: szeress, hogy rászedhesselek, becsaphassalak!

Sok órán át futta már a klarinétos, mikor egyszer csak suttogni kezdtek. Bandi szívdobogása nem bírta már tovább:

A DOHÁNYRÓL

már sokat lirtunk. Elmondtuk nézetünket, hogy milyen drága kincs manapság a Tolvajok kutatnak utána. Ha betörésük alkalmával pénz és dohányt találnak, biztosra vehető, hogy a „dohányt sem hagyják ott. Értékét mutatja az is, hogy órákon át várakozik a trafikok előtt a dohányszívó ember, gyermek s olykor egész familia, hogy minél előbb hozzájusson. Kér, követelőzik, fenyeget, verekszik, gorbombáskodik érte, hogy csak egy szivart, vagy legalább egy pakli kapadohányt kapjon. S ez az, amin az én szívem megakadt. Látom, hogy az erős férfi világ, amely a hadak tűzében annyira hősek mutatkozott, egyszerre gyáva rabja lesz a szenvedélynek s megelégedik az illem elemeiről, ha arról esik szó, hogy dohánnyal jusson Dohós kifakadásokkal illetédtelen nőt s leányt — ki a trafikban még az életét is meg tudja — reprodukálhatatlan kifejezésekkel ostromolja a nincset. Igazán különös.

A múlt héten két napon át tartott szívrósan az ostrom. Kisírt szemmel mondta a trafikos, hogy semmi dohánysincs. Valót, igazat mondott. Erre aztán kitért a vihar, amelyet minden részletben le nem írhatunk. Olyan árnyoldalai voltak a zivatarnak, hogy hallgatni is elég volt, nem még betűbe önteni. Bennie volt a szociális, a vallási türelmetlenség az ártatlanok vádlásában.

Bősan gondolkozva mentem el az embertelenség és színteréről, hogy hova súlydhatunk. De úgy gondolom, hogy rendőrségünk is hibás abban, hogy ilyen jelenet csaknem minden héten megismétlődhetik. Hibás, mert nem küld ki egy rendőrt, hogy a tolongó s rendetlenkedő elemet az csúszra intse, tekintélye súlyával, karhatalmával tanítsa meg a tulajdon tiszteletére s az ártatlanok védelmére.

VERUS.

HIREK.

A hősök emléke.

A Budapesti Közlöny pénteki száma közli az 1917. évi VIII. törvényekkel a most dúló háborúban a hazáért küzdő hősök emlékének megörökítéséről. A törvény minden községnek (városnak) megadja, hogy anyagi erejéhez mérten méltó emléket örökítse meg mindazoknak a nevet, akik háborúban a hazáért hősi halált haltak.

Új Károly bélyegek.

Bősből jelentik: A néhai Ferenc József uralkodó arcképével ellátott tizenöt-, husz-, huszonöt- és harminchéteres bélyegeket továbbá levelezőlapokat eszentül Károly király arcképével fogják forgalomba hozni. A király, inkább profil mutató mellképe, tábornagi egyenruhában szerepel.

Adakozzunk a Hadségélyzőnek.

Befejeződik a rekvirálás.

E hó 15-ére, mint Br. Kürthy legutóbbi rendelete szól be kell fejezni teljesen a rekvirálást. — Elmélfogva mindazok, kik még eddig a nálok lefoglalt gabonaméretet be nem szolgáltatták, azt minél több megtegyék, mert ellenesetben raját költségre karhatalommal fog az állók elkoboztatni.

Hurokolódik a Népkönyvtár.

A Népkönyvtár mostani helyiségei a város által más célokra foglaltattak le s így az most más-hova kénytelen vándorolni, miért is működése bizonyos ideig szünetelni fog.

A népiskolák nem zárulnak be e hónapban.

Eddig-ig semmiféle felőlbi intézkedés ez egyben nem történt, így az előadások ott a szokásos ideig folyton fognak tartani, ha csak időközben annak zavartalan menetét valami meg nem gátolja.

Elviszik a harangokat.

Jankovich Béla kultuszminiszter, mint a M. Tud. jelenti, leiratot intézett az illetékes hatóságokhoz, a melyben tudatja, hogy a harangoknak addig meg-hagyott részét is a hazafias cél szolgálatára állítsák. A harangok rekvirálásáról a honvédelmi miniszter legközelebbi rendelkezésben fog intézkedni. Az igénybe-vétel alól csupán azok a harangok lesznek mentesek, a melyek történelmi vagy művészeti becsnek és ezért mint műemlékek, föltétlenül meghagyandók. A honvédelmi miniszteri rendelet az egyes egyházaknak módot fog nyújtani, hogy a rekvirálás alá eső harangjaikat a hazafias célra történés ellenében indenben önként is fölajánlhassák.

Rendelet az új terméseről.

A hivatalos lap legújabb száma közli a kormányrendeletét az 1917. évben várható termés adósvételének tilalmáról és a természetföltekek nyújtásáról. E szerint tilos és semmis az olyan szerződés, mely az 1917. évi búzának, rozsának, kétszeresnek, árpnának, zabnak, kölesnek, tengerinek, hüvelyeseknek és repednek általában történő vagy a reménybeli termésnek meghatározott áron való adósvételére vonatkozik. Ez a rendelkezés az örleményekre is kiterjed. Előleget csak a várható termésnek a termelő gazdasági és háztartási szükségletét meghaladó része erejéig, július 25-ig bezáróan, tengerit illetően pedig november 30-ig lehet adni. Az előleg mértémszánkint búzánál 20, rozsnál, kétszeresenél, árpnál, zabnál, kölesnél, tengerinél és repednél 15 koronát tehet ki. A természetföltekek az előleg alapján való lekötés a hitelezőkkel, valamint az elárverezett ingatlan vevőjével szemben is érvényes.

Lengyelország hivatalos címzése.

Kormányrendelet folytán a központi szövetséges hatalmak által elfoglalt lengyel terület hivatalos átiratokban „lengyel királyság”-nak, polgárai pedig a „lengyel királyság állampolgárai”-nak nevezendők.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadségélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó Fivérem elhunytá alkalmával kifejezett igaz részvételt hálás szívvel mondok köszönetet.

Szentgyörgyvár, 1917. május hó

OLTAY GUIDONÉ

Cseszánk Klementin.

Új nemzeti ünnepek.

A belügyminiszter értesítette a polgármestert, hogy a hatóságok a következő napokon tartoznak a templomi istentiszteleteken magukat képviseltetni: április 11, április 27 (Zita királyné nevenapja), május 9 (Zita királyné születésnapja), unapja (ez évben június 7), augusztus 17 (Károly király születésnapja), augusztus 20 (Szent István, szeptember 10 (néhai Erzsébet királyné halálának napja), november 20 (néhai Ferenc József halálának napja).

A Schmiedt církusz Nagykanizsára jön.

Vasárnap Nagykanizsán járt a világhírű Schmiedt féle církusz titkárja és játszási engedélyt kért az illetékes helyi hatóságtól. Deák Péter rendőrfőkapitány az engedélyt azzal adta meg, hogy a církusz előadásait Nagykanizsán, tekintettel a június 1-én kezdődő szini szezonra, május hó 31-ig befeljen tartozik. A hatalmas církusz Szabadkától Nagykanizsára való utazásában előbb még Ujvidéket, Kaposvárot, Zágrábot és Varsadot fog előadásokat tartani, mindentűt csak 4—5 napot állomásozván.

A szerb fogoly rémlette.

Egy Németországban lévő szerb hadifogoly, aki gazdasági munkára volt beosztva, erköletlenül merényletet kísérelt meg a gazda leánya ellen, a mikor a leány védekezett, a szerb kést ragadott és elvágta a torkát. Ugyanez a rettenetes sors érte a leány anyját is, a mikor gyermeke segítségére sietett. A gyilkos szerb azután elmenekült s a mezőn megszóllított egy Nie Konrad nevű pásztor, hogy adja át neki a rubáját a mikor a pásztor vonakodását látta rárontott és késsével megölte. — A megölt pásztor ruhájában elfogékett menekülni, de a hollandia határon elgyózták.

Szeretetalomárvokat a frontra szállít a Hadségélyző Hivatal Átvételi Közlönitménye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

Adakozzunk a vak katonák részére.

— A „BERLIN” színház keddi és szerdai remek műsorát mindenki nézze meg.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb moziműsort mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgáltatta. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: **Lukács József**, jogtört. tanár. A vasok munka a pápaválasztás történelmi fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely meg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikája, irásban és képekben az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború történelmi irásai, az mind olyan tárja fel a legújabb képben. Érdekes, művészi stílusú és előkelő írás jellemzi Herceg Ferenc hollapát, az Uj Idők. melynek minden száma aktuális közleményekben, elbájosításokban és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világtörténelmi”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hollapát (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasniuk figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványssal közzéggel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

NÉVJEGYEK

addig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

A világháború minden mozzanatáról. bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesítésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgát az

AZ ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ ÚJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest,
VII. Rákóczi ut 54. szám

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból és névjegyekben
Nyomatványok izéles kivitelben jutányos árral gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára.
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések szabvány szerint.

Főszerkesztő: **Kemény László**
Felelős szerkesztő: **Eros Sándor**

Megjelenik hetenkint kétszer.
Hirdetési ára: Egy évre 10 kor, félére-
koron, negyedévre 2 korona 5 fillér, 6
Egyes szám ára 18 fillér.

A hatodik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhúzódó háború nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államhatalommal szemben, a hadizükségletek zavartalan ellátására céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezáltal kizárólag 6%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön-kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát az alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírás helyek.

Az aláírás időtartama 1917. május 12-től június 19-ig terjed. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a posta-takarékpénztár és annak közvetítő helyeinél szolgáló összes postahivatalok, valamint az összes számviteli hazi pénztárnézetek.

A cimetek nagysága.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10,000 koronás cimetekben fognak majd kiállítani.

Az aláírás ár.

A 6%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 97 korona 13 fillérrel van számítva. De arra való tekintettel, hogy a járadékkötvény kamatozása csak folyó évi augusztus 1-én veszi kezdetét és a jegyzéstől 1917. augusztus 1-ig járó kamatok az aláírás árba be vannak számítva, a kötvény aláírás ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva.

1. arra az esetre, ha az aláírások az aláírt összeg ellenértéke befizetett:
 - a) az 1917. évi május 12-től május 25-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 K;
 - b) az 1917. évi május 25-től követő időben 1917. évi június 12-éig bezárólag történő aláírás esetén 96 kor. 30 fillér;
2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírás határidő egész tartamára szólólag 96 K 80 f-ben.

Kamat esedékesség.

A hatodik hadikölcsön járadékkötvényei minden év február és augusztus 1-én lejáró felváltólag részletekben évi 6%-kal kamatoznak; az első szelvény 1918. évi február 1-én esedékes. Az aláírástól 1917. augusztus 1-ig járó kamatok az aláírás árba vannak beszámítva.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6%-os járadékkölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 6%-os járadékkölcsönre történő és 100 koronát meghaladó aláírásoknál ellenben a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a a biztosítékképpen leteendő és pedig készpénzben vagy megfelelő értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. június 16-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. július 7-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. július 17-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1917. július 28-ig;

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírás hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A befizetési elismervények kiállítása és a végleges cimetek kiadása.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírás helytől pénztári elismervényt kap amely a fél kívánására 1917. július 5-étől kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényre fog kicseréltetni, amennyiben várakozás ellenére addig az időpontig a végleges cimetek kiadhatók nem lesznek. A végleges cimetek kiadására néve, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére néve idejekorán hirdetemny útján fog a felhívás közzététetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadtak.

Az aláíró felek a cimetbeosztásra irányuló esetleges kívánásig azt a jegyzés alkalmával az Aláírás nyilatkozatnak erre a célra megjelölt helyén kifejezzék. Így kívánás hiányában a jegyzett összeget a legnagyobb cimetekben fogják kiszolgáltatni.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszterium a kibocsátandó 6%-os járadékkölcsönre vonatkozólag fenntartja magának az a jogot, hogy előre közzététendő háború havi előzetes felmondás mellett, az a kölcsönt egészen vagy részben, névértékben visszafizethesse, az esetleges felmondás 1922. augusztus 1-ét megelőző időre nem történhetik.

Betétek felhasználása.

A betéti tizettel foglalkozó intézeteknél a más íly cégeknek 1914. augusztus hó 1. éjéi betéti könyvre elbelyezett egybétet e moratórium feloldó rendelkezésben foglalt korlátozások alá eső betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönre történő befizetésnek céljaira — önértektől a kibetölt felmondási idő éjégbentartása mellett — teljes összegükben igénybevehetők.

Ezen általános szabály alól kivételt csak a román betérés által sujtott erdélyi megyékben működő pénzüzeteknél elhelyezett betétek képeznek; ezek a betétek a jegyzés oábjaira egyáltalán nem vehetők igénybe.

Azok, akik a befizetésre közzétételt betétjüket kívánják igénybe venni, annak az intézetnél, vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnél közvetlenül tártkoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

Különlegesség kedvezmény a hatodik hadikölcsönnél.

A most kibocsátásra kerülő 6%-os járadékkötvények felhasználhatók lesznek az 1916. évi XXIX. t.-e. alapján kivételndó hadi nyereségadó fizetésére.

Kölcsonnyújtás kedvezményes kamallal mellett kibocsátandó kötvényekre kölcsönjegyzés céljaira

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpénztár a kötvényeknek kizárólagos lekötesése (lombardirozása mellett a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamattal, tehát jelenleg 5%-os kamattal) nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ig maradnak érvényben. A hatodik hadikölcsönre egybétetként is mindazok a kedvezmények biztosítva vannak, amelyek az ötödik hadikölcsönél az aláíratok megillettek.

A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamattalban nyújt nálunk zálogul elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a

felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál.

A meghosszabbított ily kölcsönök a márnekielt kamattal kedvezményében 1917. december 31-ig szintén részeselek.

A fenti befizetési határidők alatt folyóított és igazoltan a jegyzett összegre történő befizetés céljaira szolgáló kölcsönök után a fél kívánására a mindenkori hivatalos váltóösszámítolási kamattal helyett 1917. évi december hó 31-éig évi 5%-os állandó kamattal biztosították.

Ezenfelül az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpénztár a fent körölt módozatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen aláírás felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadikölcsön jegyzés eájjából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár hitelszövetkezet stb.) vagy bankügynök vettek fel kölcsönt, a kölcsön ana részének visszafizetésére, amely az ily irányú körölem előterjesztésekor még igazoltan fennáll, évi 5%-os állandó kamattalban fognak új kölcsönt nyújtani, s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamattalban fognak állmazni; az a kedvezmény is 1917. évi december 31-ig marad érvényben.

A kormány gondoskodik fog arról, hogy az Osztrák-Magyar Bank és a M. kir. hadikölcsönpénztár által a jelen pont értelmében 1917. évi december 31-ig nyújtott kedvezmények ezen idő eltelté után 1922. évi június 30-ig terjedő hatállyal a jegybank vagy valamely más a kormány által kijelölendő intézet által nyújtasanak.

A hatodik osztrák hadikölcsön.

Bécsből táviratozzák: A pénzügyminiszter hirdetménye értelmében a VI. osztrák hadikölcsön adómentes 5 és fél százalékos törlesztéses államkölcsön és adómentes 5 és fél százalékos 1927. május 1-ig visszafizetendő államkincstári jegyek alakjában kibocsátották. Az aláírás ár az államkölcsönért 92 és fél százalék az állami kincstári jegyekért 94 százalék. Az államkölcsön cimetelt április 1-ről, az állami kincstári jegyek május 1-ről vannak keltezve. Az államkölcsön névértékben fizetik vissza és az 1923—1925 években sorozatsán útján törlesztik. Az aláírás május 10-án kezdődik és június 8-án délelben végződik.

A néposztás eredménye városokban.

Az Országos Közelmezesi Hivatal által elrendelt osztrás városokban befizetést nyert, melynek eredménye a következő: 10247 férf. ebből 3335 tizenötéves alatt. 15475 nő, ebből 3804 tizenkét éven aluli. Hadifogly 143, internált 2.

A állatállományból: 861 drbló és esikó, 2911 drb szarvasmarha, 4822 drb sertés Összesen 6643.

Szeretadományokat a frontra szállit a Hadsegélyző Hivatal Átvételi Közlönyténye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

A polgári iskolák hangversenye.

A megőrté igazságával a dícsőre magasztásával kell irunk a polgári iskolák hangversenyéről. Az önzetlen munka s a játékonyság helyes gyakorlásának szép együttes volt mindna, amit az iskolák növendékei produkáltak. A tanári kar harmonikus együttműködésének különösen szép eredménye volt ez a hangverseny, de különösen Ketting Ferenc tanárt kell igazán dicsőíteni és eredményes munkáját megdicsőítenünk. Lekezesedése ragadta magával az iskolai növendékeinek sokaságát s kitartó munkája, fáradságtalan szorgalma valószínűleg meg mindat, amit ideális fogant egy szép műsor tartalma keretében annak kivételére. A páma, a babr munkáját, szorgalmát egyaránt megilletti, a dícsőre emlegetés zeneszerzői minőségében is érdemes, kijáró jutalma. Munkája a siker bő gyümölcsét teremté.

Kosovits 'Varehek' darabja volt a hangverseny megnyitója. A hatalmas méretű ének, a dreszen levő leányok sokasága mind igen jól hatott. Az ének szabályszerű, kellemes lezotta, frízozott, szines, kellemes s tde csengő volt. A figyelem s az öntudatosság minden részében megfigyelhető. Hasonló szavakkal szólhatunk Kirehner E. 'Kji dal'-ának, Aht F. 'Vándor dal'-ának s a hangverseny záró csak fia ugyeakar által előadott Kosovits 'Vasuton' c. darabjáról. 'Emeljük ki az énekar szereplése mellett ifj. Tamás János zongora időközi kísérőjét. A rongyos katona, Zilahy Lajos mese játéka meglegelő adásban gondtoll le. A szimpónus angyal tábor a dícsőre ditiambját érdemli meg. Gyönyörű rendezés, erős figyelemzés, stílusérzék szép eredménye volt. Az előadásban Székényi Géza a rongyos katona szerepét mutatta meg szavalló erejűt. 'Hosszú Sándor' (Szt. Péter), Stampf László (Gábor angyal) is értelesen mondák el át gondolt szerepüket. Farkas Gitzike meg egyenesen meglepte a hallgatóságot ritka szép játékaival, amely egy át gondolt, stíli helyzet visszatükrözése volt minden részében. Meglétszót szerepén s szorgalom, a munka s a tehetség varázsa. Szavának volt ereje, szine, érzést sugárzó kristályszertűsége, élet elevenége. Bízalagált a tapera, a virága, mely szerepét bőszősen jutalmazta a mesejáték végén.

A siker tetőzéséhez nagyban hozzájárultak a többi szereplők mindannyian, különösen Jáger Józsa (szomszédasszony) Martinec Ilona (komasszony), Hiles József (a tiszteletes), Ujj József és Golenko János a gyermekek szerepében. A hasatéri hős melodráma — írta dr. Somogyi Károly, zenéjét Ketting Eerenc szerzett — a hangverseny főkécsége volt. A lavasz édeségében, a természetes báj bőszőge volt s szavalla el édesen, közvetlenül, meghatóan Kiss Klára a melodrámat. Előadásából az átértés és tudás sugárzott ki. Alakját minden szemtábe fogta s beszédes ajkáról értékes gyöngyszemeket omlott a melodráma minden szava. Ketting kisfőre distinkt volt s plastikusan alakfőst. Ehhez a kisfőrehez szépen simuló Kis Klára szavalla, amely ragyogó ékeskőve volt a polgári iskolák hangversenyének Amit az éjszaka mesél daljáték Kozák Jolántól, zenéje Ketting Ferenctől — előadásában nem szőnkőlődtő hatás nélkül. Változatos, ötletes, eredeti volt minden ízében. Külön dícsőre illelt meg itt Ketting tanárt a megfestett plakátokért, melyeknek személyesítői kedves látványosságot nyújtottak. Itt főként Mossbammer Steffi kell első sorban megemlítenünk, akiknek játéka s őneke egyaránt kiváló volt. Drámai erővel beszélt, bájosan énekel s a siker dialában övé a nagyobb rész. Kemény Lujza művésze s temperamentumos táncával vélt ki a szereplők közöl. Hasonló sikerrel szerepelt Donány Sári, Farkas Gizi, Henne Mimi, Péter Karolin, Wallgurszky Bőszike aranyos szerepél, Kenesey Erzsi, Kluger Ilona, Wunderlich Margit; Maschanzker Imre, Pap István, Geisel István, Mújdrics Mátyas.

A jellegzetes táncok betanítása Szabó István ötletességét s ügyességét dícsőri. — De törjük meg mondani valónkat. Összegezzük az általános dícsőreket a sikert. Vasárnap este megismőtteltük a szombati nap sikerét s mi ez alkalomra is megduplázuk dícsőretnket. A háborús játékonyság sorában nem utolsó helyen áll majd a polgári iskolák jövedelme. A befolyt összeg is dícsőrelesen szép s el nem némuló nyelven beszél a hangverseny sikerének ragyóságáról.

Dr. Lukács József.

Adakozzunk az éfésett hőskök övcyeci és árvái javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

HIREK.

Egyházi hangverseny.

Főgimnáziumunk énekkara az előbbi egyházi hangversenyéhez hasonló hangversenyt rendez a felső templomban szombaton délután 6 órakor. A hangversenyen az egyházi hangverseny gyöngyei kerülnek előadásra. A hangversenyen több helyi művész erő is szerepelni fog. A hangverseny jövedelme a háborús jötkönység oltására kerül.

Arany ünnep.

Főgimnáziumunk Arany János emlékére vasárnap délelőt a város ház dísztermében ünnepet rendez. A magas színjáró ünnep műsorát jövő számunkban adjuk.

Városi Közgyűlés.

NAGYKANIZSA r. t. város KÉPVISELŐTESTÜLETE 1917. évi május hó 15-én délután 4 órakor a város ház dísztermében RENDES KÖZGYŰLÉST tart a következő tárgyorozattal:

1. A legtbody állami adót fizető városi képviselők névjegyzékének kiigazítása tárgyában javaslat.
2. Dr. Fábán Zsigmond városi képviselő lemondása bizottsági tagságairól.
3. Lódnér Ferencz v. képviselő lemondása képviselőtestületi tagságáról.
4. Dr. Bród Tivadar árvászeki előadó kérelme tiszteletdíjnak felemelése tárgyában.
5. Az esküdtettek ősseirő küldöttség megválasztása.
6. A napi zsoldosrendőrök illetményei felemelése iránti kételme.
7. A mező-őrök fizetés felemelése tárgyában tanácsai javaslat.

Tietek a tavasz...

Ennek a tavasznak minden virágokról
Nektek szántuk, nektek, halvány katonák.
Rózsákkal takarjuk a borzalnak földjét,
Szent mámor kísérjen egész ulon át.

Ne lássatok mást, csak virágot, virágot,
Ne halljatok mást, csak lázas örömet,
Aki visszatérték, ne kérdjétek semmit
Ünnepönöd volna minden felelel.

Aki visszatérnek a pokol gájtjáról,
Tépvé, csonkán, győzve. Lesz-e oly tavasz?
Vagy rózsáink búsan, a hollakra hullnak
S a halát viharja mindent behavaz?

1917.

SÁROSI ÁRPÁD.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek.

Mancsa titka.

Írta: Móra László.

(II. Folytatás)

A eszikolvi templom egy husz méter magas, kopár sziklatömbön épült. Alatta tisztavíz ereske csordogál gondtalanul, millió mesével altaigatva a pleinyke habokat. Ennek a pártjárta tilt a két szőkevény:

— Hajtsd ide az őlembé fejed... ahol még senki élő nem pihent. Hajtsd ide, te jó Bandi.

Mint a szelid bárány, két karral fonta át a lányt a flu. Lázasan lüktető fejét szenvedélyesen nyomta párnapuha ólébe... s hallgatta, mit mesél az a sötétben is mosolygó, gyönyörű ajak.

S a víz meséjével folyt, folydogált Mancsa ajkáról a mese:

...Élt egyszer nagyon régen a eszikolvi erdőben nagyon-nagyon öreg, töpörödött emberke. A ruhája taplóból volt, a szakállja pedig olyan volt, mint a selymes sziklamoha. Akivl találkozt, mindenkit megszóított, de senkiesem értette a nyelvet.

Senkiesem tudta, hol lakik, merre jár éjjel, miből él nappal, de az bizonyos, hogy senki mellett úgy el nem ment, hogy egy-két csengő ezüstöt, egy pár mosolygó aranyat s a lába elé ne dobott volna. Sokan azt mondják, hogy nem is ember, csak egy élő ködarab.

De egyszer csak — így mondta az öreg Petru — a templomtól tartó sziklahegy oldaláról álisanlant egy tiszászás ködarab s azóta senkiesem találkozott vele. Meghalt odalett! A pénzét, kincsét keresik, de sehol semmi nyoma.

Itt egy két pillanatra megszokadt Mancsa meséje. Egészen lehajlott a flu föléhez, suttogva folytatta:

De én tudom, Bandi! — s megcsókolta a szép, selymes szőke haját. Emeld a fejed a szivemre, aztán csokolj meg te is.

Almódó Bandi hosszú, sokat beszölő esőkja belevesztett a kis patak suttogásába.

— Most már nyugodtan elárulom azt a titkot, amit még a tavasszi virágnak sem mertem megmondani.

— Nézz oda! — a sziklahegy derekára mutatott. S azon a helyen mintha ezer gyémántkő szőrtá

8. A városi menház létesítése.
9. A Hunyadi-réri városi ingatlan felhasználása a cigányok elhelyezésére.
10. A Dunántúli gazdasági szeszgyárok szeszfinomító r. társaságak Nagykiszán létesítendő tüdőbeteg kórház céljaira adományozott 14000 korona tárgyában javaslat.
11. A hadügyi igazgatás által a hadikórházról az új gyalogsági laktanyák létesítését összekötő vízvezetékhez a város hozzájárulása.
12. A hercegi uradalomtól bérbé vett ingatlanokra vonatkozó szerződés bemutatása.
13. A cs. és kir. katonai kincstár által bérleti gyárokori tér bérleti szerződéseinek bemutatása.
14. Az ingatlan átruházási esetek után előírt és befolyt pótteltek kezelése tárgyában lapcasi javaslat.
15. A városi helypénz szabályzat újbóli megállapítása.

16. Nagykiszán város területén fekvő ingatlanok értékelkedése után kiszabandó járulékokról szabályterület.
17. A városi központi szeszfőzde felállítás tárgyában tanácsli javaslat.
18. A városi pénztár felévi vizsgálatáról felvett jegyzőkönyv.
19. Egyes alapoktól kölcsönvevett összegek bejelentése.
20. Esetleges újabb előlegek felvételére alapok megjelölése.
21. Több főgimnáziumi tanuló kérelme tandíj engedélyezés tárgyában.
22. A bpesti kir. magy. tudomány egyetem kérelme a harcstörő visszatérő segítség nélküli maradt szegényorsós tanulóknak segély napjának anyagi támogatása tárgyában.
23. Flotta Ligában a város alapító tagsága.
24. A Balatoni Szövetség kérelme tagsági díjának felemelése tárgyában.
25. Franz Lajos és fiaik cég kérelme az Arany János utcai iskola alatt létesítendő transzformátor engedélyezése.
- továbbá Petőfi és Attila utca keresztelésénél lévő

tér és Kossuth Lajos-téren transzformátor ház létesítése tárgyában.

26. Benedek József, Németh György, Rotter Mária, Schlosser Károly, Gulyás Károly, Mádai Lázár, Eichinger Márton, Neu Lajos, Purger István, Reich Samu Nagykiszán városi községi kötelekbe való felvétele.

27. Fielischacker Lajos, Császár István, Kürlecker Árpád, Léránd János, Molnár Anna, Kamondi Béla illetőségének megtagadása.

Adjuk oda fémünket a hadseregnek.

A világháború bízalmas emelkedő méretei miatt a hadsereg szükséglete mindenféle cikkben óriási módon megnövekedett. A hadsereg szükségletének biztosítása érdekében természetesen legelőször egy szigorúbb intézkedéseket kellett életbe léptetni minden téren. Így olyan cikkeknél, amelyekkel eddig önként kellett beszolgáltatni, egyénekenkénti rekvizíciót és egyéb szigorú büntető intézkedéseket léptetnek életbe. Ugy halíjuk, hogy ilyen változás következik be rövidesen a fém- és fémszolgáltatás-terén is és a hatóságok már legközelebb nyilvánosságra fogják hozni, az erre vonatkozó intézkedéseket, amelyeknek publikálásával természetesen véget ér az önkéntes fémbeszolgáltatás is.

Miután minden késedelmzőre így komoly veszedelem vár és mert nincs kilátás arra, hogy a fémbeszolgáltatás kötelezett-

sége alól bárki is kivonhassa magát, mindenki a haza és a saját érdekében is cselezké, ha késedelem nélkül beszolgáltatja arra kötelezett fémeit, amelyekre a hadseregnek muniციogvartás céljaira változatosan nagy mennyiségben van szüksége.

Kitüntetések.

Ófelsége Rafl István főhadnagy a vilétségi érem szalagján viselhető arany éremkereszttel, Dr. Fránki Mór ezredost pedig a hadiékítményes Ferenc József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Nem kell félünk a villany miatt.

Mint örömmel értesültünk a kereskedelmi miniszter meggytatása a helybeli villamos részvételéről, arról értesítvén, hogy a szánkózpont naponta 2/4, vagyon szentet bocsát rendelkezésére. Megnyugtató ez öröndetes fordulat a város közöniségre, különösen pedig a villamos erővel dolgozó iparosainkra.

Halalozás

A nagykiszáni keretmunkalep-ostály ószinte részvétellel és fájdalommal jelenti, hogy állományából Jáger Kálmán m. kir. méneskari őrmester, a katonai koronás ezüst érdemkereszt tulajdonosa, folyó hó 16-án szervi szívhalva következtében jobb létre szenderült.

Szolgálatát mindenkor a mindvégig legnagyobb odaadással és önfeláldozással teljesítette, felebarátainak és bajtársainak tiszteletét és szeretetét magának egyaránt kivívta és így a legzebb és legjobb kegyelettel adózunk emlékének!

Adakozzunk a vak katonák részére.

voins széjjel esabító fényét. Ott van az öreg ember pénze. Minden kincse ott van elrejtve, az eszillog, az eszillog, ha fénylik. Sokan próbálták már odajutni, de aki megpróbálta, fejét bukott le onnan, vagy ott maradt, sohase látta többet senki.

Bandi hágyadón lehányatott, de feleszmélt újra, mert Manca újra kezdte:

— Én tudom, hogy lehetsz te gazdag. Felfedem azt a nagy titkot, mint eddig a szivem mindenkifől eltagadtam, mert tudom, hogy te igazán tudsz szeretni, hallgattani.

Ott a legalsó mohos sziklatömb tövében hatalmas fényfő állott valaha. Egy szelvíhar döntötte le onnan s csak a tuskója maradt meg maig is. Aki éjjelkor elrejté oda a pénzt, hajnalban kiderítve találja azt ott. Tedd oda a pénzed te is, majd ketretdő szaporodik. Addig-addig rejtd ide minden kincsed, míg csaknem lesz egy nagy szekérre való, mint amennyi nekem van.

— Megteszem, édes Manca, megteszem Holnap már hozom.

Hajnalodben, ahogy pitymallani kezdett, elváltak, ne lássa őket együtt senki.

Bandi pénzt számolgatta egész nap. Nem evett. A virágjaira rá se nézett. Még Manca se gondolt. Nyolcszáz forint — motyogta magának. Ha tíz

napon át elhordom a varázs-tuskóra, több pénzem lesz, mint Mancsának. Nevetett, örült, mint a gyerek, majd kiválasztott egy huszas aranyat s az asztalra tette. Beszédbe elegyedett vele: Téged viszek el csak édes aranyam, meglátom, igazat mondott-e Manca. S utnak indult vele.

A Göncölszekér is kibajott már a Menyország kocsijára. A három megett haladt el lopva, titkon, Kikanyarodott az ár partjára s egyenesen az alsó sziklának. A tuskóban majd elbotlott. A szive erősen vert, homloka verejtékezett s úgy érezte mintha valaki biztatná, tedd már le, ne tévőzz. — Ugy is tett. Lesimította tenyerével a tuskókarját, középre tette a drága pénzdarabot. Jól megvizsgálta a vélet, leereszkedett s a parton lebarangolt a kálvária aljág. Itt a legelső stációknél megpihent. Szunnyadni akart, de nem jött egy pillanatnyi álom pillára. Mindig azt leste, mikor dereng már a Sionion eszusa körül.

Eljött az idő. Virrat. Mint a legzebesebb szarvas egyenesen arra tartott. Pár lépésnyire a tuskótól látta, hogy két harmatos arany eszillog az egy helyén.

A drága titkot nem árulta el senkinek. Másnap számológatta a pénzt megint. Éjjelkor kiment a tuskóhoz ismét. Bárakta nebbz munkával szerzett minden jogynát. Az egyik aranyat még meg is

eszkölte, mikor elhagyta az éjszakára, a tündéreknek kitett mindenét.

Az első stációknél pihent meg most is. Még innádkozott is.

Ahogy az első világotvő fénybimbó kifeselett, vad mohó-ággal rohant az irány felé. Ahogy odáért, a szive majd megszakadt. Csak a kis faláde volt a tuskón, melyben kincse volt. A fejéhez kapott, örüleles övöltő hangon kiáltotta: elvesztett!

De hirtelen, eszébe jutott neki Manca minden szava. Hol is van elrejtve az öreg ember pénze... hogy onnan még senki síve vissza nem jött. Nem törődött vele. Kuszott fel a sziklatömbre. Még a fogas is bele-belevesté a ridég keménységbe. És mégis aljutott oda, ahol oly szépen, oly melegítően csillogott a pénz, — az öreg ember kincse.

S szedte, szedte a rangteg pánzt: a templom jámbor sekretyése szőrogatott oda, mivel ő volt egyszerű smint a falu cipőze is.

A falu szép Bandja csak szedte, szedte, szorgalmasan a esziláros üvegdarabokat s mikor színlitig let a szakja, örömmel, boldogan vágódott lefelé, egyre azt hajtogatta, motyogva: most már az anyám vagy Manca... tiéd lehetek Manca... gazdag vagyok Manca...

Manca'st aznap nem találták Oskijován. Szese látták többet. (Végn.)

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgószínházakat mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebb és élvezetesebb tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálta. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható **Ífj. Wajdits József** könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Új Idők.** A világháború leghűbb krónikája, irásban és képen az **Új Idők.** A mi érdekes esemény a négy világrész határain történt, azt mind előnk tárja fel a legújabb képekben. Érdekesség, művészi nivóval és előkelő ízlés jellemzi **Harcog Ferenc** heilapját, az **Új Időköt.** melynek minden száma aktuális közleményekben, sabbeségeiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „**Vasárnapi Újság**” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „**Vasárnapi Újság**” előfizetési ára negyedévre 6 korona. **Világ-krónika**-val együtt hat korona. Megrendelhető a „**Vasárnapi Újság**” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „**Képes Néplap**”, a legelőkelőbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **As „Élet”** szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkesztő **Andor József**) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. **Szerkesztőség és kiadóhivatal:** Budapest, I. Fehérvári-ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal készpénzzel tud a kiadóhivat.

A világháború minden mozzanatáról

bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. Rákóczi ut 54. szám

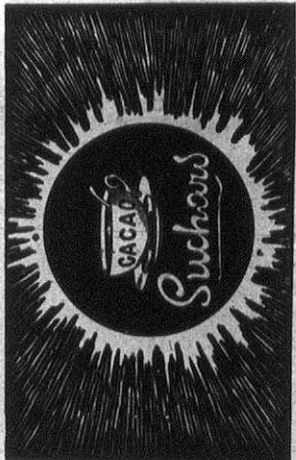

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ífj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

ÍFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból és névjegyekben

Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára

Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Eörös Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Működési ára: Egy évre 10 kor, félévre —
koron, negyedévre 3 korona 50 fillér, 6
Egyes szám ára 12 fillér.

Az új hadikölcsön küszöbén.

Gazdasági, pénzügyi, erkölcsi erők, áldozatkészségünk új fejezete elé estünk a közel múltban a hatodik hadikölcsön kibocsátásával.

A rettenetes védelmi harcok után, melyekben titánokként harcoltunk, mutattuk meg hősiességünket, vitézségünket s csillogtattuk ősi erényeinket immár derengeni kezd a béke hajnala.

Az ellenségeink kezéből kicsavart fegyverek, a mellünknek szegzett szuronyok lassan-lassan elvesztik erejüket, a kiéheztetés ördögi terve faskót szenvedett s ellenünk akarva nem akarva belátják hovatoya, hogy bennünk legyűrni nem lehet.

De őrt kell állanunk, ébernek kell lennünk minden fronton. Katonáinknak, fegyver, muníció és élelem kell, hogy a hosszú véres csaták árán megszerzett diadalokat, sikereket ellenségeink el ne homályosíthassák s a béke ügyét, melyet oly áhítva várnak milliók mihamar diadalra juttassuk.

Azonban amíg e várva-várt béke nap elérkezik, az államnak pénzre van szüksége, hogy e nehéz viszonyok között mind azt megteremthesse amire itthon is s különösen a frontokon szükség van.

Nem ajánl éköt, nem anyagi áldozatot, kölcsönt kér az állam azoktól, kiknek feleslegük van, megadván érte a tisztességes kamatot.

Ne gondolkozzunk, adjuk oda mindazt ami lehetővé teszi, hogy a tenger vérdíjazat megszűnjön s a béke anyagala megjelenjék közöttünk mielőbb keblünkre ölelhessük szeretteinket, övéinket, kik a verejtékezésből, vérhullatásból, szenvedésből már eléggé kivették részüket.

Az új hadikölcsönről, a melynek járvára az 1914. évi augusztus előtt elhelyezett bankbetétek most már minden korlátozás nélkül igénybe vehetők, ez a tudósítás számol be:

Az állami kölcsönök piacának mostani kedvező helyzete arra az elhatározásra készítette a pénzügyminisztert, hogy ezáltal rövidebb lejáratú kölcsönök mellőzésével,

— a korábbi járadékkölcsönök föltételeinek alapulvételével — csak 6 százalékos járadékkölcsönt bocsásson ki. Azzal az állásponttal szemben, hogy rövid lejáratú címletek kibocsátása azért lehetne kívánatos, mert ilyen címletek jegyzésére lennének fordíthatók azok a pénzüsszegek is, a melyeket tulajdonosaik a háboru utáni beruházásokra szántak, s így ez idő szerint csak átmeneti elhelyezés céljára alkalmasak, a pénzügyminiszter állásfoglalására hirt szerint, az a körülmény volt döntő befolyással, hogy mindaddig, a míg a háboru pénzügyi kihatása át nem tekinthető és a míg a gazdasági élet a szokott mederbe vissza nem tér, az államnak gondoskodnia kell majd a járadék alakjában kibocsátott hadikölcsönök előnyös lombardirozásának lehetőségéről.

A kedvező lombardirozás lehetősége egyrészt természetesen a befizetői arányától függően lesz a hadikölcsönök arányos alakulására is, másrészt azonban lehetővé fogja tenni azt is, hogy a járadék alakjában kibocsátott hadikölcsönökbe fek-

Zrinyiujvár jelentősége.

Irta: Matay Gábor.

Mielőtt Zrinyiujvár fontosságát látnók szüksegsenek tartom, egy kis perspektívát adni a vár történetéről.

A XVII. sz. hatvanas éveiben emelkedik s dől rommá. 1661. májusában amily nagy lekesedéssel kezdi építeni Zrinyi Miklós, — mert főképpen ő látta jelentőségét igazán, — ép oly keserűséggel szemléli összeomlását 1664. júliusában. E kis vár falai látják Zrinyi M. szerencsését fellopogni és ezen falak voltak tannai hősnök utolsó drámája első felvonásának. A vár a Dráva és Mura összefolyásától körülbelül 1/2-ed km-re, a mai nagykanizsa — baresi vonal kakonyai megállóhelyével szemben levő dombon emelkedett. Most egy kis csarda s tőle balra lévő pataki malom őrzi emlékét.¹

Zrinyiujvár jelentőségének kimutatását a lángelkő építő iránti tiszteletből leghelyesebbnek tartom a nagy hadvezérnek és korát felülmúló kiváló katonai szakutódos 1661. július 5-ikén Légradán várva igazi értékének bizonyítására írt levelével kezdeni.² Maga a hely — írja Zrinyi — fekvésénél fogva olyan,

hogy pajza, védbástyája lehet Muraköznek, Slavonának s a szomszédos stirriának, mint „quicumque dominus montis istius erit, erit et insulae, et istorum duorum fluviorum Murae et Dravi.“ A hely geographiai előnyei a törökök is felismerték, azért a kanizsai bassák ennek megszerzésére nagy gondot fordítottak, de Zrinyi megelőzte őket. A várépítés eszméjét is innen vette Zrinyi 1661. májusában a török is megtekintette s kijelölte az alkalmas helyet, mert Zrinyi ellen területe védelmére megfelelő helynek találta új erőd építésére.³

A vár valóban hatalmas természetes védbástyákkal volt körülveve. Nyugati oldalán hömpölygött a Mura, közel hozzá a kanizsai Principális-csatorna, amelyhez, Zrinyi a Murától sáncot húzatott s így vezette a Mura vizét részben a kis csatornába.⁴ A vár kis csatorna és a Mura között volt a legnagyobb valószínűség szerint. Keleti és déli oldalán emelkedő dombok, északon elterülő erdőség, mind oly kedvező természetes védvonalak, hogy még most is elismeréssel kell adoznunk a nagy hadvezérnek a hely ügyes tapintattal való megállapításáért. Igaz ugyan, hogy Montecucoli és Zrinyi egyéb osztrák elleni „juhakolnak“, „rupturára“ valónak minősítették a

kis várat, különösen azért, mert a szomszédos dombokról körülményeket látni rá puszkáni. De lehetetlenek tartom, hogy a kiváló stratégia, ne gondoskodott volna valami védelemről, amely a török támadást meg ne húsította volna. Ezt a foltévésemet látszik igazolni Evlia Celebi, egykor török történetíró is, aki 1666. évi munkájában említi, hogy Zrinyi Miklósnál követségben járt s az ott szerzett tapasztalatai között felhozza, hogy Zrinyiujvár határszéli területén egymástól egy ágyútörőnyi távolságra a dombokon sorban állított vigyázó vagyis híradó tornyok vannak, mindegyik tele katonával. Bármely oldalról jön az ellenség, az azon oldalon levő toronyból egy ágyút süssenek el.⁵ Evlia bár ritkán mond igazat s így bizonyításra művei nem használhatók, de szerző kritikája alapján, ha semmi mellékkörülmény nem vezet az igazság meghamisítására, akkor igazat mond.⁶

Itt pedig nem látom a hazugság okát, sőt Zrinyi hadvezéri talentuma bizonyítja, hogy csak úgy lehet, amint, Evlia ránk hajtja. Meg Zrinyi írta az említett levelében, hogy aki a környező domboknak, az uralkodni fog egész Dráva-Muraközön. Tehát bizonyára gondoskodott, hogy a környező dombok ura ő legyen.

tett tőkének üzleti beruházásokra való mozgósítása áldozat nélkül bármikor megtörténhessék.

Ily körülmények között az illetékesek véleménye szerint a járadék épp oly könnyen mobilizálható befektetésnek tekintendő, mint a rövid lejáratú állami kölcsöntípus, vagyis teljes megnyugvással fordíthatják fölös tőkéiket a kibocsátandó hatodik hadikölcsön járadékkötvényeinek vásárlására azok is, kik más körülmények között a járadékkal szemben a rövid lejáratú kölcsönöknek nyújtánának előnyt.

Hisszük és reméljük, hogy Nagykanizsa város és vidéke áldozatkész hazafias közönsége a hatodik hadikölcsönre is minél többet fog előjegyezni a béke érdekében.

Szomoru Strófák

inkább tragi, mint komikus
élelmezési viszonyainkról.

A „Közélelmezési Hivatal”.

(Feljegyzés nem nagy betűvel írni!

Jóságos Isten tudja, mit akar,

Egy bizonyos: hogy nem lehet kibírni

A jegy-kiszolgáló személyzetének

Száma számtalan; ... egy-néhány tucat;

Éhségemben káprázó rossz szememmel

Csak asszonyzemélyt láttam ott buszat.

Hivatalfőnök, Alnok, alnok, úlnok,

Mind azt kiáltja: kutyá ne voníts!

S ha koplálnak miatta panaszok,

Panaszomat nem érti Dobrovics.

Pedig mindenhez ért kivételképen!

(Mi díszes manupropriája van!

Ha kávé, — cukor s kása — jegyén látom:

A jóllakottságom határtalan! . .)

Hogy ez nincsen, meg az hiányzik? . . Kérem

Ó azt nem érti! . . „Nincs” előtte nincs!

Ó ád jegyet, jegyet, jegyet bármennyit,

Csak rája borus képpel ne tekintis.

Szereti, ha előgedet a leved

S arodod derűs, mint a tavasi nap,

S meg is ölel, ha sose veszed hasznát

Jegyeinek, utalványainak.

Ha „ellátott” vagy, — feleml az égig,

De jaj nekem te éhes sansculott.

Bejutottál ugyan a hivatalba,“

Am hogy kerülés ki onnét, — nem tudod.

A kávé, — árpa, — cukor, — köles, — zsírjegy

S sok más u alvány, mind megkaptható;

Am az élelmiszert kereselied te,

Mint elveszett számrát a Bathó.

. . A Közélelmezési Hivatalnak

Egy szó mint száz, — szép missziója van!

Jegygyel és jegygyel lecsillapítatni,

Ha gyomruk lázong. — e Krisztustalan.

S én mondhatom jó emberek tinéktek

Hogy róla néha jót is hallani! . .

Lényén kissé költséges apparátus:

E bús időben az is valami!

Élős Péter.

(Oh Szoci! ön művei
Te néhal koplalsz!
Mondd el a titkodat
Mi éhség ostinglós!

Harmónos napos étenséged
Bámulta az egész világ.
Adjad elő illkűbűdöt
Mely gyomruknak majd ódvót ád.
Most aktuális Titkodat
Juttasd a Közélelmezésnek.
Hogy minden jegygyedat
Spékuljenek a „Jóéletek”.

(SZEDŐ I)

A cukor

fontos cikk. Ezt főképpen akkor látjuk, ha nincs, mint most. Az életnek fontos cikke. Panaszunk azonban nem arról zeng most, hogy nincs. Az élelmezési hivatal gondoskodik rólunk és pedig elég jól a körülményekhez képest. De más itt a baj. A kereskedésekben adott kiló cukor, közel nincs egy kiló. Jó csomó hiányzik belőle minduntalan. Ez ember emelgeti, nésegeti, de csak sehogysem akar egy egész kiló lenni. Pedig annak utalták ki. Ennyit vártunk, hiszen legalább is szükségünk van, ha nem akarjuk az élet keserűségét túlságosan érezni. Érdekes lenne utána nézni, hogy mint apad le a kiló cukor olykor csaknem negyedével. Kinek a törvénytelen haszna az, hogy a vásárló közönség megkárosodik? De a cukor körül még egy másik bajról is megemlékszik a krónika. Némely kereskedés nagyon fájóvaljárja a régi verőt. Megeest az, hogy egy előrsdört katonának itthon levő felesége nem kapott egy nagy kereskedésben cukrot, mert nem állandó verő ott egy ideje. S csak az élelmező hivatal főnökeivel való fenyegetés szellett annyira az üzletvezetőre, hogy titátott kiló cukor. Csak erről a két esetről ejtünk most szót a cikkünk kapoclatában. Nézzem utána a hatóság, hogy e viszályoké mint előbb megstannjenek. Az üzleti haszon talán egyiket sem kívánja.

Kanizsa, a hatalmas török vár két „mértoldre” volt Zrinijvártól. A Főut a Murán át a kis vár mellett vitt s így nagyon jó akadály volt a praedál török csapatok megsemmisítésére”, amit bizonyít az is, hogy az építés első hónapjaiban néhány száz törököt ejtettek foglyul. A kanizsai vár ellen-súlyozására nagyon jó mozgalmat tett a „kis darázs-félek”. Azért mondja Witnyédy, hogy a kis vár miatt Kanizsa „sub continua dridine” van. Köprili Ahmed nagyvezér a kanizsai pasát, Szaid Ahmedet, aki a vár építését nem akadályozta meg, megfojtatta s helyébe Ali pasát küldte, kitől remélte, hogy Zrinyit megfenyítendő. Ebből is láthatjuk, hogy a török nagyvezér milyen veszedelmesnek tartotta a Kanizsa közelében a kedvező fekvésénél fogva jelentőség vált erődöt. Az új kanizsai pasa nem merete megbuzulni az elfogott praedál csapatokat, hanem azzal a hamis panasszal fordult a u vezérhez, hogy a vár hódolt területen a békéketés ellenére épült, mert a zsvatoroki béke határozottan kimondja, hogy új várakat fél sem emelhet. Így Zrinijvárt építése a békeszegésre nagyon alkalmasnak mutatkozott. De ez nem lehetett békeszegés, mert a török már előzőleg 20—03 várat emelt Horvátországban, most csak ürügyet keresett a jó zsákmányt ígérő háborúra.

A XVII. sz. közepén az Ifju, harc. és dicsőségivá Köprili Ahmed vette át a hadvezetést, aki

előresére háborút akart. Az osztrák polikikusok pedig bármi áron is békét akartak, következmények Zrinij-nak adtak igazat, aki előre látta, hogy a háború el nem kerülhető. Ezért igen nagy buzgalommal építette kis várát, hogy Witnyédy szavai szerint „Állandó káposz legyen a török orrán.” Rudolf és II. Mátyás közötti vizsaly és az erdélyi zavargások miatt a honvédelem ügye háttérbe szorult s így okvetlenül szükségessé lett, tetteik az ország haderejének, különösen a végvárok jókarba helyezése. Ha ezt a politikai helyzetet tekintetbe vesszük, ez is emelni fogja Zrinijvárt értékét.

Említettem, hogy Szaidi Ahmed kanizsai pasa utóda Ali pasá lett. De ő sem tartotta tánoácsosnak a vár megállítását, hanem nyíjas hangú levelben íparkodott Zrinyit a vár további megtartásáról lebeszél. Figyelmeztette Rákóczi és Kemény János moru engedetlenségére. Bár lehetetlennek tartá a vár Zrinij kezén való maradását, mert csak úgy tarthatná meg, ha Szigetvár, Kanizsa már az övé lenne. De megtámadni még sem merete. Érezte az udvarias pasa, hogy az oly kilőnő természetű határokkal szegélyezett vár, a hadtudományokban és a stratégiában jeles hadvezér kezében mind jelent. Tuda ezát ó nagyon jól. A következmények igazolták. Húta feladta volt a vár lerombolni. Miért nem tette? Előtte volt előde szomoru példája. Ő is könnyen úgy járhatott. Történetek is kísérletek a vár megvétele,

de mind kudarcra végződtek. Nem volt arra elég a kanizsai pasa hadereje. Nem volt arra elég a szai pasa hadereje. Nagyobb török seregek kellett jönni, hogy a várat elfoglalják. Ki tudja? milyen fontos szerepet játszott volna az a rövidletti kis vár, ha Zrinijnek szabad kezét engednek, ha az ő terve érvényesíthető volt az utolsó ostromnál és irigy ellene, Montecuccoli gyalgatos módon, ország-világ szegényére kardcampás nélkül fel nem adta volna.

A török politikai körök szeme is mindig megakadt a kis „vakandurás”-on, mert tudták, mit jelent ez Zrinij kezében. Az építés kezdetétől minden egyes követkaldésnél és tárgyalásnál kijelentették, hogy ha a várat le nem borítják, kénytelenek háborút indítani. Bár ez talán nem felel meg a valódi oknak, de mégis jellemző a török diplomáciai körök gondolkodására.

Amint 100 esztendővel előbb 1566. Szigetvár ostromának fő-jelentősége volt, hogy a török rabló hordát utjában megállította; amint a kis szörny hó-sies ellenállása Bécsot mentette meg a török csapatok feldúlásától, úgy Zrinijvárt 1664 július ostroma volt okozója részben a dicsőségés szentgothárdi csata megnyerése a franciák vitáságának, de Zrinynek is köszönhető, az ő nevének, mert az a hír zavarta is s tartotta vissza a vár vezérét, hogy a Rába túlsó partján küzdő seregének segítséget nem küldött, mert azt gondolta, hogy Zrinyi a hátukban van, köszön-

HIREK.

Egyházi hangverseny.

A szombatira hirdetett főgim. énekkar egyházi hangversenye a jövő szombaton, május 26-án lesz a felső templomban.

Arany ünnep.

Főgimnáziumunk Arany János emlékére vasárnap délelőtt a város-ház dísztermében ünnepet rendez.

Városi közgyűlés.

Mintegy 5 órán keresztül tartott városunk képviselőtestületének a hó-15-én tartott közgyűlése, melyen a háborús bevonulásra való tekintettel a tagok elég szép számban jelentek meg.

A közgyűlésen előfordult incidensnek mellült sok érdemleges dolog került előtérbe, melyek közül a következőket kell kiemelni.

1. A VI. hadiközlésre a képviselőtestület 100-000 koronát szavazott meg, mellyel együtt a hadiközlésen eddigi összege 1,300,000 koronát tesz ki.

2. Dr. Fabián Zeigmond bizottsági tagságáról lemondván helyébe a pénzügyi bizottságba Reinitz József, a vegyipari bizottságba pedig Kratky József választotta meg.

hely az ő erősségének, mert ha annak megvételében a nagyvezér hetekig nem vesztel el, sem a birodalmi német, sem a francia hadakkal való egyesülés végbe nem mehet.

A vár bombardálása után 2 évre a szegénytelen vasvári béke 4. §. kimondja, hogy Zrinyijvárat egyik föl sem építheti fel és láthatja el erősséggel újra, holott a hatodik pontban kimondják, hogy Lipót Érsekújvár helyett a Vágon túl és a Dunán túl is új várat emelhet. Ebből is láthatjuk, hogy Kanizsa közelében lévő kis erődöt mennyire fölt a török. Még a vasvári békeben is gondoskodott, hogy a „kis juhakol“ Kanizsa és a hatalmas török országot közelében ne kellene kénytelenkedjék neki.

Zrinyivel kezdtem s vele is szeretném beféjezni bizonyításomat. Oly fontosnak tartja a vár megadását, hogy öccsével Péterrel és hős katonáival meg esküszik, hogy életüket és véréket áldozzák hazájukért s annak vőbástyájáért, Zrinyijváráért. Egyik a csatáron, másik a várbán ördököl folytatónak. A kanizsai pasának hivatkozva a szigvári hőre így „Ő is mindenképpen szerencsésnek ösméri, hogy a világ legnagyobb hatalmával szemben halhat meg; inkább védelmezze a várat, mint abban beteges gyógyítása magát.“ Gróf Csáky Istvánnak pauszakodik levelében s így fakad ki: „Higgye meg kegyelmem, édes Gróf Uram. Örömmel adok híalát az Istennek, ha én jartam — az mint híve vagyok — kezdődik el az utolsó romlás (Zrinyijvár pusztulása): kisebb keserűségemre leszen, hogy sem, ha mint látánam előttem veszi ezt a dicsőséges nemzetünket.“

3. Brod Tivadar helyettes árvászéki ölnök havi 100 korona tiszteletdíját 200 koronára emelte fel a közgyűlés.

4. Bejelentet a tanács, hogy a Teleyk ut 36. sz. Thomka-féle házat szegényházzá alakították át, ahol 35—40 szegény nyér elhelyezést s mintegy 200 nyomorgó naponta ebédelhet.

5. Hálás köszönetét fejezi ki a közgyűlés a Szeszlinomótának a felállítandó (többévt. szanatórium részére adományozott 14,000 koronáért.

6. Király Sándor mérnök indítványára megszavazta a képviselőtestület a 30,000 korona költségtöbbletet a városi vízvezetékre.

Majd több kisebb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért, melyen Fihrosi János mint referens jelent meg ezuttal először a plenum előtt, begigazolva, hogy helyét ő is derekasan megtudja állani

Dr. Sabján Gyula

városunk polgármestere néhány napra Budapestre utazott, hogy ott a városok kongresszusán részt vegyen s néhány fontosabb ügyet a miniszteriumban elintézzzen.

Halálozás

Strem Vilmos nagykereskedő, a Strem és Klein cég alapítója és senior főnöke, fáradhatlan munkában eltöltött áldásos életének 82-ik, boldog házasságának 53-ik évében folyó hó 8-án d. u. 1/2 órákor jobbléire szendeült. 18-án, pénteken dél-

Zrinyi mindent megtett kedves kis vára érdekében. Legfőbb vágya volt, hogy az a kis vár a délvideki végyvárak feje, vezetője legyen. Hogy tevényt mások általútk, hogy itt is a szomorú „sors bora, nihil aliud“ -nak kellett érvényesülni, ezért a vád nem őt illeti. Isten „főlöszöke“ elő hívja mindazokat, akik ezen utolsó jelentősebb munkájában megállottak. Nötkéik is követ kell döbnuék ez alkalommal is kedves osztrák testvéreinkre, mivel Zrinyi fölé helyezett vezetők gyalakatosán verné hagyta a Zrinyijvárt.

A jegyzetek sorrendje:

- *Kis Farkas levele 1691-ből a légrádi levéltárban.
- *Tört. Tár. 1888. évf. 600. l.
- *Acsády: Leopold és József tört. VII. é. 185. l.
- *Vinyedy István levelei IV. k. 173-ik levél.
- *Tört. Szövetség Zrinyi Miklósnál. Karácsonyi ímre: Századok 1900. évf. 942. l.
- *Szekfü: Török tört. jelek Török szemle 1917. évf.
- *Had. tört. Köz. 1801. IV. évf. 97. l.
- *Vinyedy III. k. 155. l. és u. o. V. k.
- *R. Horváth Jenő: Zr. M. mint hadvezér. Had. Köz. IV. évf. 97. l.
- *A bányavidéki véghegyek 1810-ben. Had. tört. Köz. 1893. 680. l.
- *Zrinyi levele: Tört. Tár. 1888. 600. l.
- *Saalay: Magyar. tört. V. k. 72. l.
- *Kronos Ferenc: Handbuch der Geschichte Oesterr. Berlin 1878. VII. k. 593. l.
- *Széchy Károly: Gr. Zr. M. élete V. k. 20. lap.
- *Századok 1872. 600. l. Gr. Zr. M. levele. Közli Mercey Pál.

Adakozzunk a vak katonák részére.

után 5 órákor kísértük a gyászszékből a helybeli izraelita temetőbe örök nyugalomra az elhunytat.

Strem Vilmos a munka, a szorgalom embere volt. Vas szorgalommal dolgozott egy hosszú életen át. Halálát számos lelete zászoló hirdeti, mely a városi ház, az izraelita hitközség, a kaszinó, több takarékpénztár, a Polgári Egylet épületein lepi. Halálát nagy és kiterjedt rokonság gyászolja. Az elköltözöttben Strem Tivadar és Strem Ottó édes atyjukat gyászolják. Temetésén a város egész társadalmá jelen volt, hogy tiszteletét rója le az elköltözött érdemeivel szemben.

Allapán választás.

Folyó hó 14-én zajlott le Zala vármegye alispánjának megválasztása a megye házán méltóságos Sipke Balás Béla főispán elnökelete mellett. Mint-hogy komoly ellenjelölt nem volt egyhanglag Kolbenschlag Béla vármegyei főjegyző lett megválasztva. Örömmel üdvözljük Kolbenschlag Balást alispáni állásában, ki mint vármegyei főjegyző is derék és tevékeny működést fejtett ki.

Arany ünnep.

A helybeli izr. elemi iskola h. hó 20-án d. u. 10 órákor Arany János születésének 100-adi évét ünnepli. Sugár-ut 14. sz. alatt lévő iskolában. Ünnepi beszédet Kramer Lajos tanár mond. Szavaltak: Holecz Rózi, Perlay Gizella, Kovács László és Petermann István 3. o. tanulók. Kiechner Lili, Pank Magda, Rosenberger Lujza, Stumpf Erzi, Horsetzky Jenő, Menzel János, Politzer Géza és Prager József 4. o. tanulók.

Vandégeket szívesen fogadnak.

Öpöt kapnak az állami alkalmazottak.

A napokban az a rendelet jelent meg, melyben a kormány elrendeli, miszerint az összes állami alkalmazottak hivatali főnökeik által összeírassanak, hogy a közel jövőben azon kéző cipőkkel lesznek a katonai rakományok ellátva. A cipők közvettétét és szétküldését a m. kir. postahivatalok eszközlik.

INNE-ONNAN.

Hadseregélyzében:

Kérek cukorjegyet 4 személyre.

— Most csak 2 hétre adhatok!

— Akkor csak háromra kérek!

Jancsi: Mit gondolsz Karcsi, 92 v. lány testvértünk lesz?

Karcsi: Nekem mindegy, csak lehessen vele verekedni!

Ki a legbologabb ember most?

— Az, akinek kisebb gondja is nagyobb a háborúnál!

Mikor lesz meg a béke?

Nem tudom még a levegőben jár-kál, majd ha megkötik.

Adakozzunk a Hadseregélyzőnek.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásaiból van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgószínházakat mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebb és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgálta. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: **Lukács József**, jogt. tanár. A vasok munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely az egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrámber tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Új Idők.** A világháború legújabb krónikása, irásban és képen az Új Idők: A mi érdekes esemény a négy világrész határain történtek azt mind elénk tárja festői szépségű képekben. Erdőkesség, művészi stílussal és előkelő kiadás jellemzi Horecz Ferenc hettalját, az Új Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Újság” minden száma gazdasági tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 4 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára; félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdasági tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiálló lapot mellegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal készsággel küld a kiadóhivatal.

NÉVJEGYEK

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő

eddig még nem látott nagy választékban jutányos áron készítettnek
Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

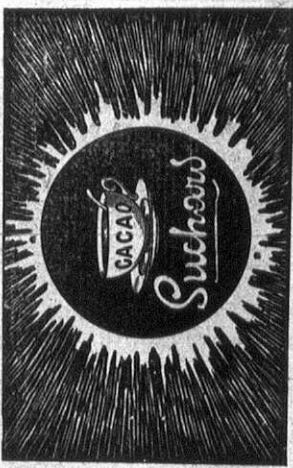
AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP
olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:
AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest
VII. Rákóczi-ut 54. szám

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 192. — Hirdetések átlaszabás szerint.

Főszerkesztő:
Kemény László

Felolós szerkesztő:
Erős Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre —
Korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. 5
Egyes szám ára 12 fillér.

A hadikölcsön.

Háromszor hullottak le a fák levelei s im már harmadszor is kiszökdültek, áldott melegét a természet ismét szétárasztja földjeinket, hogy asztalt terítsen az éhezőknek.

A rettentés csaták még mindig dulanak, dacára a rettentés erőfeszítéseknak, befejezéshez még mindig nem jutottunk, bár hazafiúi erőnkeinket itt is ott a harc-tereken is fényesen csillogtattuk.

De mintha derengene, mintha a rettentés küzdelem döntő stádiumába jutottunk volna, melyből nem sokára egy szebb jövő hajnalhasadására, a béke hajnalára virradunk fel, ha győtreimeinket feledve még rövid ideig ki fogunk tartani.

De nemcsak a harctéren, itthon is ki kell venni részletek mindazoknak, kik a háború folyamán vagyonhoz jutottak. Hisz csak azok tudják megmutatni elleneiknek, hogy nemcsak katonailag de pénzügyileg is gazdaságilag is szilárdan állunk.

Azoknak kell példát mutatniok most

is e VI-ik hadikölcsönjegyzésnél is, hisz éppen most arról van szó, hogy e rettentés és végtelennel látszó küzdelmet sikerrel befejezzük s a háború által özevlegesre s árvaságra jutott honfitársaink könyveit letöröljük s reménytelen szomorú állapotukat némiképpen is örömré változtassuk.

Álljon oda úgy a nagy mint a kis tőke, beigazolva áldozatkészségének nagy-szerű bizoyitékát. Hadd lassáék ellencink, hogy él a magyar, erőben, pénzben, nemez telekben meg nem fogyatkozva készül utolsó osapásra mindazon kaján elleneivel szemben, kik galádló megsemmisítő ére esküdtek össze. Hi a haza! — Sorakozzunk oda mindnyájan.

Adjuk oda feleslegünket, hadd jöjjön mihamar a vég s derüljön fel a béke áhított hajnala, hol a sok keserűség egy édes fohászba olvad: „Oh áldott béke süsd ki napodat felettünk!!“

Szeretetadományokat a frontra szállít a Hadszegélyző Hivatal Átvételi Különítménye: Budapest, VI., Váci-utca 38.

IDEGENBEN.

Irtá DE. LUKÁOS JÓZSEF.

Messziről jött. Tökéto vonal hián sietett a modern kínese bányába Othon testén, felkén átjárt a sors kereké, nem bírta tovább a panaszosan főző életet, elindult világra. Pedig itt is maradhott volna, ha nem őzi egy vágy, a gazdagodás vágya.

Pénzt akart szerzeni sokat, hirtelen. A lassu munka áldását hosszadalmasnak találta, nem tudta kivárni. Azért jött ide, távol idegenbe, hol egy nap, vagy talán óra alatt is ezeket rak zsebre a szerencsés, ha koldus nem lesz a szerencsétlen.

Sivár tervek útték el hazulról. Az ábrándok verőfényes égálya ragadta szerelmé, de most szegény volt, a valóság ködös légkörébe bukkott vissza. Érezte, hogy boldog csak akkor lesz, ha ismét visszazárállhat oda a gazdagság szárnyain, honnan a szegénység származt.

Ment hát keresni e szárnyakat s elfúzni a szegénységet. Üzletszerűen végzett dolgaival s azután szarozon vágott neki utjának, hogy a szegénységtől nyert vagott begyógyítsa.

Este volt már, mikor a kaszinóba ért. Kiszéretiesen borult a lámpa bágyalt fénye asztalra, emberre. Időten idők képe ez itt. Állandó, mint a szellem, mely itt kísért a mint a szerencse, mely sugárzik, meg elborult, mint szeszéleje tartja.

Odafent, az ablak alatt, örölen kergetik egymást az akkordok az orchester játékában. S egy egyszerű tempóesere hangja mellett lép a szerencse asztalához. Mielőtt trévléz fogott volna, szeméit révedezre szegezte arra az aranyhalomra, mely a bankár előtt fektet, melyből a kisütés démona beszélt felé, vágyainak virággyáit motogtatta.

Habozott, inogott. Allt egy darabig mereven, előnyult arccal, mint kinek nem volt más gondolata az aranyon, a kínesein kívül.

Egy hely örült meg előtte. Sietve foglalta el. Azután összeráncolt homlokkal nézte a guruló golyót s a szerencse forgandó kerekét. Ó is ment a többi után. Elkészte rakni a színeket. Itt nem boldogult. A számkok felé fordult. Ott sem kedvezett neki a szerencse. Egymásután hullt el minden aranya, a melyet magával hozott. Pedig nem kevés volt. A jóbarátok segítettek rajta, mielőtt utra indult. Szánták az az életszegett s reménytorótt jó fiat, össze-

Miért nem szervezkednek a köztisztviselők ? ?

Abból a régi smcrling galléros és Bach korszaktól fent maradt jogon a kanásztól az utcaseprőig, az utcaseprőtől a grajzlerosig, a grajzlerostól a megtollasodott s földesurrá vedlett végéig per ingyenélőknek tekintni a tisztviselőket, mindenki, kik afféle szükségessé rosszak, akiket az állam tart ki, mint a társadalom inproduktív munkásait. Nem értvén meg, hogy éppen a csendes, becsületes munkát végző osztály a társadalomnak az a rétege, mely forgatja az állam kerekét.

Az inproduktivitás jellege tényleg meglátszik rajtunk, mert nem tudunk vagy nem akarunk magunknak könnyebb tisztességesebb megélhetést és jólélet biztosítani, melyet a pénzübeli segítségen kívül jól szervezett munkánkkal és a bennünk rejlő hatalmas fölényt biztosító szellemi képességünkkel különben megteremthetnénk, ha mint fogyasztók gazdaságilag szorosban szervezkednénk országosan.

adták neki az utraválót a szerencséhez S az nosolygott is rá játék közben olykor-olykor.

Reményén kívül már csak egy aranya volt. Két részre váltotta a így próbálta meg, mit elbír hiába kísérte. Ez is a többi után ment. Most már mindent elvesztett. Némán bámulta azt a táblát, melyen egy élet boldogság terve ömlött össze. S ez az ő életének boldogsága volt. Nem hallott már semmit a körülötte levő zsongásból. Megkövült n állt ott egy darabig, miközben ajka összefüggéstelen szavakat mondott. S azután felállt. Ék néküll jart fel s alá, teremőrt-teremre, hol a sokaság ellenére is gyámólatannak s ellagyotttnak érezte magát. Nem volt sem gondolata, sem akarata. Valami setétes epáthiába esett. — Az utolsó, amit látott, az volt, hogy a bankár a fekele mezőről utolsó fénydarabját, az ő reményének alkotmányt is magához húzta. Érví, hogy itt nem maradt. Ugy hat rá minden, mintegy kriptá, melybe eltemették, ki életünk mindene volt. S lelkeben valami rideg őrességet érez, mely szinte nyomta, miré meg is borzong, mint valami belső lázástól. S erre vágy támad benne, hogy elmenjen innen, hol minden reménye becsutott vett töle.

Ösztönszerűleg tarté az ajtó felé. Nem tudt itt

Az ily irányu szervezkedés elszigetelten, csekély tökével is megteremte a magyarművelését, ha megalakulna a tisztviselők helyi fogyasztási szövete, mely állami támogatással elsőkézből szerezhetné be fogyasztási cikkeket, ami sok esetben 100% hasznot is biztosítana a fogyasztóknak.

Mert jajgatással, fohászokkal sem sokat segítünk sem magunkon, sem családunkon. Azonban szervezkedve egy testté tömörülve, oly dolgokat produkálhatunk, mely a legkétkelhetőbbeket is meggyőzőn arról, hogy ez improduktív munkát végző erkölcsi testület szellemi fölényével fel tudja magát szabítani azok zarnokai s uzsora karmái alól, kik a legkétségteljesből a legnagyobbig mind e nehéz és fontos munkát végző testület zsebére utaznak sokszor a legfelkeltebbül.

Ehhez nem kell egyéb mint egy kis jóakarat a felettségtől s egy kis fáradtság s ezzel önmagunk és családunk jólétének előmozdítása s megteremtése iránt. Gondolkozunk e felett mindnyájan s kezdjünk mihamar munkához, hogy a reánk következő tél ne találjon ismét kiszűletlenül bennünket!

Bánékövich János

áll. isk. tanító

Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

maradni — Nincs már ereje engedelmeskéni akarataknak. Pedig talán jobban tenné.

Reménytelen embernek veszedelmes az egyedüllét. Ember kell a mellé, a ki kibeszéli fejéből a sötét terveket. Ezek hamar lepik meg a csüggedő lelket. — Az maga is alig őrzi a kezdetet, csak azt látja egyszer, hogy elkedvetét elborították a kishitőség komor felhőgomolyai. Azután már nincs menekvés, nincs remény a szabaduláshoz. Az örvény megnyitja a lélekben s ez elnyeli az egész embert. El, egészen biztosan.

S mert ő is ilyen reménytorított. Nem oszondul mellette semmi vigasztalás. Nincs senkije, ki most lekötben egy rombadult világot segítsen összerakni. Vagy legalább a ki megmutatná, hogyan kell hozzáfogni.

Egy darabig a parkban bolyongott. Őresnek lallalta e paradicsomot, mint magát az öletet. Vagy talán azért, mert a kora ősz már megtépte szépségét. Mert ősz volt már itt is, ha még nem is olyan hideg, deres ősz, mint ott, ahonnan ő idezakadt remény nyílást lesni — ősszel, mikor a hertadás az idő.

Látta, hogy neki már itt nincs mit keresni.

A főgimnázium Aranyünnepe.

Impozáns módon rótta le a helybéli kath. főgimnázium Arany János iránt kegyeletét vasárnap délelőtt a vároháza dísztermében. A főgimnázium most második ízben áldozott Arany János emlékének. Május 20-án a miniszteri rendelet értelmében tartották ezt az ünnepet. — A megnyitói a Himmusz volt. Ezután Beliczai Nemzeti imáját, majd Arany János A tudós macskája c. darabokat énekelte hatásos sikerrel. Tóth József 7. o. t. Ren léletlenül, Schmolcz Lajos 6. o. t., Kükoricahantás c. költemények szép és kidolgozott, átértett szavalása közben olvasta fel Kováts Antal piarista tanár tartalmas, szép, élvezetes esszéjét Arany Jánosról. Az illusztris szerző felolvasásának közlését a jövő számunkban kezdjük meg, hogy közkincsévé tegyük az általános ismeretnek. A felolvasás majd önmagát méltatja, mert annak kritikai és esztétikus szépségeit legszebben akkor értjük meg, ha olvassuk annak széleslátókörre s nagy tudományos készütségre való sorait. E számok között az énekek még hat éneket adott elő kiváló szingardagsággal, amelyek az ünnepi hangulat fokozásához s értékének emeléséhez nagyban hozzájárultak. A városháza díszterme megtelt az érdeklődő közönséggel, a tanügy lelkes barátaival.

Adakozunk a Hadsegélyzőnek.

Neki vágott hát az utnak, mely hoteljéhez vitt. Csaklódását, mámorát s keserét hozta magával, melyet nem fujt ki fejéből az ősz szele sem. Pedig erősen fujt. Nemi messzire tőle feloldozta a hullámokat s azok fehér habba verődve csapkodták a sziklákat nagyra, haragosan. De ő ezt már nem hallotta. Ránézve minden meghalt, csak a gondja nem.

Ezt jött ide előzni a még nagyebbet szerzett a régi helyett. S ez most már nem tágitott tőle. Kísérte mindenütt s abba a rideg emeleti szobába is bement vele. S itt látta, hogy szándékától még messzebb esett a na délutánján. Hogy most már csakugyan nem lehet az ővé. Tinek elnyeréséért idejött kísérletezni a szerencsével. Látta, hogy szűkösség reménye, mint az elszálló füst. Gondolt egyet. Ha ő is így tenne. Talán jobb lenne neki is. Egy féjaldalommal, egy bánattal kevesebb lenne a földön, hol neki is maradt még elég az emberek között. S úgy is lett... Reggelle üres volt az a szoba, hol ő lakott s egy gondolat is keresébe lett a földön...

De megtelt más. Egy üres földharab abban a jeltelen temetőben, hol mind ily reménytorítotték pi-hennek.

(Vége köv.)

A főgimnáziumi énekkar hangversenye.

Most többet irhatunk a szombati egyházi hangversenyéről, amely egyik legnagyobb szenzációja művészi életünknek. A mi szöveget és művészt el lehet képzelni, azt szombaton mind bemutatják javarészen. Ez a hangverseny a tavalyi sikerét tetőzi és megtoldja. Fejeltet indását mutatja be az énekkar. De az énekkar mellett még más művészek is bemutatják művészi készségüket Händel Ignác organaművész, Neumann Károly tenorista, Jakóbi Antal bariton énekművész, Pesek Ignác gőgédűművész, Hofrichter Emma, Labor Mariska, Z. Záborszky Zoltán mindannyian együtt lesznek a hangverseny műsorán művészszámaikkal. A dős műsor Händel Ignác Ave Máriaját. Händel triosóját, Schubert Preqhieráját, Abaco Sonata de chiesa hangverseny számát zenekarra s még egész sor pompás számot foglal magában. Összefogtak a művészek erők, hogy e napot örökre emlékeztessék, széppé és feledhetetlenné tegyék. A hangversenyen 1 korona a belépő. Nem akar más a rendezőség, mint néhány fillért a háborús jótékonyk oltására. S ezért cserébe tetőze adja a művészeket legszebbjéből s legemesebbjéből a halhatatlan alkotások nem egy gyönyörűn hagyatékát. Mozart Ave veronija zenekarral, Filke akinek két alkotása a tavalyi hangversenyen általános tetszés és csobálat tárgya volt — más két számmal szerepel. De most nem írunk többet a műsorról. A hangverseny szombaton délután lesz a felső templomban 5 órakor.

Olcso konyha városunkban.

A jövő hó 1-től a Szarvas vendéglőben Pollák Emil, Somogyi Zigmund és Halász Ferenc napi 2 koronás ebédet és vacsorát adnak a következő menüvel.

Junius 1. jentek: Halves, tojásos, galuska. 2. szombat: Májpire-leves, árpakása főzelék, darás-metélt. 3. vasárnap: Árpagyöngy-leves, vagdalt vesepecsenye, metélt tészta. 4. hétfőn: Burgonya-leves, paraj tükörtőjással. 5. keddi: Rántott leves, rislet főzelék, törpitya-pogácsa. 6. szerda: Sóska leves, kólakása, szilva. 7. csütörtök: Tüdő leves, paprikás burgonya, csusza. 8. péntek: Savanyó-tojás, mákos patkó. 9. szombat: Zöldség leves, bab főzelék, diós metélt. 10. vasárnap: Tarhonya-leves, kelpapozta feltéttel lekváros gombóc. 11. hétfőn: Kömény leves, granadirmarsch. 12. keddi: Zöldség leves, sóska mártás, tarhonya. 13. szerda: Babifőzelék, sonkas-metélt. 14. csütörtök: Metélt leves, majonans burgonya, diós-béles. 15. péntek: Halves, árpa kása. 16. szombat: Csontleves, babfőzelék, mákos-metélt. 17. vasárnap: Beccsinált leves, paraj tükörtőjással, buktá. 18. hétfőn: Sóska leves, burgonya pire, fokhagyma mártás, csusza. 19. keddi: Rislet főzelék, burgonya metélt. 20. szerda: Árpagyöngy leves, köles szilvával. 21. csütörtök: Borsó leves, paprikás burgonya, lekváros tészta. 22. péntek: Savanyó tojás, darás rötés. 23. szombat: Gomba leves, bab főzelék, mákos me-

téli. 24 vasárnap: Burgonya leves, lenese föltétell, mákos kalács. 25. hétfőn: Kőmény leves, burgonya, hagyma mártás, darás metélt. 26. kedd: Velős leves, árpakása főzelék, szilvás gombóc. 27. szerda: Dara leves, faraj lekváros tésztá; 28. csütörtök: Paprikás burgonya, köles szilvával. 29. péntek: Savanyútojás, turós csusza. 30. szombat: Zöldség leves, bab főzelék, gomba mártás, pogácsa.

Vacsora: Főzelék föltétel vagy tésztá, sajt, stb. Cívözöljék a kezdeményezést, melyre városunkban nagyon sokan reászorultak.

A Hazának nemcsak jó katonákra van szüksége, hanem pénzre is! Minden egyes korona, amit hadikölcsönbe fektetünk, a diadalmas békét hozza előbbre!

Előjegyzéseket elfogadnak az összes nagykanizsai takarékpénztárak és bankok.

HIREK.

Városunk polgármesterétől.

Közhírré teszem, hogy a m. kir. Honvédelmi miniszter Ur 950/eln. 20. b. 1917. sz. rendeletével a magyar szent korona országainak fémközpontja r. t.-nak hadi ösloka igénybe vett háztartási fémek beváltására adott és folyó évi 3888/eln. 20. b. 1917. sz. rendeletével megköszönött megbízás a fémek szigorúbb rendszabályok alkalmazása mellett való felkutatására szolgáló szervezet megalakításig, s e tárgyban külön intézkedésig a m. kir. Honvédelmi miniszter Ur 9089/eln. 20. b. 1917. sz. rendeletével megköszönött.

Halálozás. Petricskó Lukács m. kir. nyug. posta- és távirde főtiszt f. ó. május hó 15-én hosszas szenvedés után életnek 54-ik évében Hlárosberényben elhunyt.

Kinevezések a honvédségnél.

Biró Simon, Reinitz László, Kőő János, Mőger Károly, Sebes Gyula, Szigeti Sándor főhadnagyokká, Szalay Gyula, Hudesz Jenő, Keskő János, Zakál Gyula, Friedenthal Imre s Deák Endre hadnagyokká nevezettek ki. Az újonnan kinevezettek között a legifjabb 17 éves, Deák Endre, Deák Péter főkapitányunk fia, ki jelenleg a fronton szolgál.

Rokkant lelkesedés. Valóban Anglia jól dolgozik a pétervári távirati ügynökség bűnszán-jelenti, hogy a háború nyomorultjai: a vakok, békák, Pétervárról hatalmas tömegben gyűlöletre vonultak fel a tauriai palota elő házában, esőben haladt a 70.000 főnyi menet a rokkantak, akik járnai nem tudnak, automobilon kísérték a felvonulást. A kórházakban sepijsem maradt közlők otthon. A tömeg egy része pedig a duma épület előtt, másik része a tauriai palotában tartott gyűlést. Mindkét gyűlés a legnagyobb lelkesedéssel egyhangú határozatot fogadott el: Harc

a végtelékig!... Készség-ejtő ez a háborús reklám. Nagyon rosszul állhat ott az értelem egyre erősödő riadóijával szemben az uszítóki ügye, ahol ilyen teatrális jelenetekkel, tragikomikus beállításal akarják elhitetni az egész világgal, hogy az orosz nép nem akarja a békkét. Lenin és békebarát társai árulók, jelenti, ki a hában, viharban felvonultó béna és vak orosz katonák négytöle. S a gyűlésen ott fagyoskodni jelen nem is volt elég a háború nyomorultjainak. A gyűlés után az angol és amerikai követésdek elé vonult a rokkantak serege. Itt ismét tantogató tettek a rokkantak, hogy ők továbbra is harcolni akarnak a végső győzelemig (Ök!) Valóban az angol ügynökök jól dolgoznak, mert a napnál is világosabb, hogy angol ügynökök rendelték ezt a rokkant-parádát. De mégsem volt mindentől sikerük, s Orszországtan is átlátanak már az emberek John Bull oroniba esel-szövényein. Erre vall az a hír is, hogy s pétervári angol nagykövét ellen-ményeletet követek el.

A hasztadagok leszállítását határozott el az Országos Közélemezési Hivatalban azon a tanácskozásán, amelyet a vármegyei törvényhatóságok fejeinek bevonásával tartottak. A Közélemezési Hivatal azonban most kilitásba helyezi, hogy olyan vármegyeeknek, amelyek nagyon megőrznek a fejkvóta löszállítását, pótlásul nagyobb mennyiségű burgonyát és tengeriszilvát fog rendelkezésükre bocsátani.

Nem rekvirálják a tojást. Az Országos Közélemezési Hivatal elnöke tudvalegőn rendeletet adott ki a konzerválásra szánt tojásokszátelek bejelentés tárgyában. A rendelet nyomán az a hír terjedt el, hogy a tojásokszáteleket rekvirálni fogják. Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a Közélemezési Hivatal a rendeletet csupán azért bocsátotta ki, hogy tájékozódást szerezzen a konzerválás eddigi arányairól és értesülésünk szerint e rendeletnek nem oója a köszátelek rekvirálása.

Az „Arcok és Álarcok” betitítása. Több lap nemrég megemlékezett arról, hogy Fráter Aladár szerkesztésében „Arcok és Álarcok” cím alatt Budapestben új szépirodalmi és kritikai folyóirat indult meg. A Budapesti Közlöny vasárnapj szánma közli, hogy a belügyminiszterium az „Arcok és Álarcok” korábbi megjelenését és terjesztését az abban foglalt közleményeknek a köznyugalmat és közrendet, valamint a hadviselés érdekeit is veszélyeztető tartalma miatt tiltotta.

A tiszt szolga holtteste.

Egy idősebb gyászruhás nő jelent meg az özszezel Uzsok legendáshírő és papjánál: Beóthy Simon-nál Nem lepte meg az agg papot a látogatás. Sok gyászruhás nő keresi ott fel mostanában.

... berg alezredes özvegye vagyok, mutatkozott be a feketeruhás nő, Kovács János közlegény sírját keresem.

Kovács János? Kovács János? ... gondolkozott a pap. — Három Kovács Jánosom is van nekem. Az egyik honvédőrmester volt, a másik tőzár, a harmadik közös gyalogos tiszt szolga.

— Tudom én könyv nélkül az én hős vértanúim nevét. Pedig nagy temető ám az uszoki temető. Olyan nagy, mint amilyen a falu. Egész tőlen srappeltűzben, fegyverropogás közben hősöket temettek s a tavasz óta apákat, anyákat, falusi özvegyeket kálauzolok a vértanúk sírjához. Meg kellett ezt ősz fejemmel éreim.

A feketeruhás nő az agg pap harján végig járt az mind, — s végre megtalálták a tiszt szolga sírját.

Az asszony belerolt a hantra, magában roskadva imádkozott. Mikor elvégezte, a paphoz fordult:

Keressem enged-lyt, hogy drága tettemet elszállíthassam. Exhumáljuk a háza viszem.

Végre megszolgált a felkérés:

Ha meg nem bánom kérdéssel, kije volt a nagyágos asszonynak ez a szegény tiszt szolga?

— A férjem legénye volt a boldogult. Testével fogta fel a neki szánt golyót. Szegény férjem csak megebesült, ő meghalt. Férjemet hazahoztuk, ültön állottuk, de nem tudtuk megmenteni az ő életét sem. Utolsó kívánsága is az volt, hogy gondoskodjam a legény családjáról s hozzassam haza a hű szolga tetemet. A kis fiát örökbe fogadtam, — nincs gyermekem — özvegyeboltig nálam fog élni — s a derék szolga férjem mellett fog nyugodni a családi sírban.

A kereskedelmi és iparkamarák országosgyűlése.

A kereskedelmi és iparkamarák június 6-án és a következő napokon Budapestben országos gyűlést tartanak a leszerelés és az átmeneti gazdaság keretében tartozó különféle kérdések megbeszélése céljából. A gyűlésre a kormány is képviselteti magát. A megvitatásra váró kérdések között szerepel többek között a háború utáni árubeszerés mikéntje, pénzügyi problémák, a többtermelés, a hitelszükséglet kielégítésének a háborús károk megtérítésének, valamint a lakásügy kérdése.

Tilos lesz az új burgonya.

A földmívelési miniszter és a közlemezés a elnök olyan rendszabályokat terveznek, hogy az idén a korai burgonya (ujkrumpli) élvezetét megtiltsák. Az intézkedésnek az a célja, hogy a burgonya a földben kellően kifejlődjék és a burgonyatermés mennyiségét is szaporítván megkönyvítse az élelmiszerekkel való takarékoskosságot.

Egy jó házból való leány.

Jó fizetésű azonnali felvétetik Ifj. Waidits József könyvnyomdájában. — Ki már nyomdában működött előnyben részesül.

Szerkesztői üzenetek.

— M. G. Budapest. Köszönet. Bennünket igen érdekel, már közeli szomszédoságnál fogva is. Működésünk is szívesen látunk.

— Osaba. Leveled megkaptuk. A térszemle érdekében a legjobb utaválto. Ne feledd. Sokat ne törődj a gonoszokkal.

— B. Gy. Targya, formája egyaránt tökéletesen.

— N. L. Jobb, ha nem ír. A minta igazán értékelni való volt. Targyalog válaszunk ez. Hígyje el. Meggyőződésünk, hogy az újságíró csak akkor teljesíti hivatását, ha nem egynévi szempontból nézi az eseményeket, cikkeket stb., hanem kikapcsolja egyéniségét s úgy ír kritikát.

Adakozunk a vak katonák részére.

BERLIN színházban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb s tanulságosabb műsort a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni s a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb moziintéskort mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinél a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Lőwinger Amália** zongoraművésznő szolgáltatja. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekes és tanulságos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílussal élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők** A világháború legteljesebb krónikája, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború történetét, azt mind olyan tárja fel, mint a szépségű képekben. Érdekesség, művészi művelés és előkelő illusztráció. Hozzájárul a népi kultúra fejlődéséhez, az Uj Idők, melynek minden száma aktuális közleményekkel, elbeszélésekkel és regényekkel is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ár a negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „**Vasárnapi Ujság**” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félre 2 korona 40 fillér.

— A „**Élet**” szépirodalmi és művészeti lapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadóhivatalon meglegyen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. — Előfizetési ár félre 10 kor. Mutatványzámmal készpénzzel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJCSOKOLÁDÉ

A világháború minden mozzanatáról bő, eredeti, megbízható, kimerítő

értesülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. Rákóczi ut 54. szám

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból és névjegyekben Nyomatványok izléses kivitelben jutányos áron gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek dús raktára Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deakter 1.
Telefon: 182. — Művelődési Újszabás szeriat.

Főszerkesztő:
Kemény László

Feladószerkesztő:
Eros Sándor

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor. félévre —
korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. 5
Egyes szám ára 12 fillér.

Jegyezzünk hadikölcsönt.

Legfelső elismerést nyilváníttotta a király a magyar nemzetnek, mely itthon, messze a front mögött is derekasan teljesíti kötelességét. Ez az elismerés megerősítésé annak, hogy most mindenkinél vannak háborus kötelességei. A legulsósbab kötelesség a harctéren küzdő vitéz katonáink vállára nehezedik, ezt mindnyájan érezzük és meghatottsággal gondolunk az ellenséggel szemben álló fiainkra és testvéreinkre. De nem lehet kétségbe vonni a hadtápszolgálat fontosságát sem és tágabb értelemben véve, voltaképpen az egész országot egy nagy hadtápterület, amely minden szükségét fedezi az önfeláldozóan harcoló glóriás magyar katonának.

A nemzet tudatában van ennek a feladatának és inkább megvonnuk egyet-mást magunktól mi itthon levők, de elsősorban azt a célt tartjuk szem előtt, hogy a dorék magyar harcosokat ellássuk mindazzal, amire szükségük van. Így kell értelmezni a királyi szót is, amely tulajdonképpen ezt

állapítja meg elismerés formájában. — Ellenségeink ki akartak bennünket éheztetni és ime az eredmény az, hogy mi, ha le is monduk egyről-másról katonáink javára, mégis csak megélünk a magunk terméséből. Ezzel szemben az ellenség rá van utalva, hogy tengerentuli vidékről kérjen, könyörögjön gabonát. Ehhez természetesen lesz még szavuk a német tenger-alattjáróknak is. De annyit már most is megállapíthatunk, hogy az angol-francia kiéheztetési kísérlet balul ütött ki. Visszafelé sült el a fegyver.

A király elismerése jól esik mindnyájunknak és arra buzdít minden magyar embert, hogy továbbra is derekasan teljesítse háborus kötelességét.*

Ebben a pillanatban első kötelesség, hogy mindenki tőle telhetőleg járuljon hozzá a hatodik hadikölcsön siféréhez.

Jegyezzen tehát mindenki hadikölcsönt, azt a hat százaléknál is többet gyümölcsöző biztos értékpapírt.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek.

nyelvén már előbb is tudott. S mindezeket a tanulmányokat mint egy kiasvárosi egyszerű jegyző végzi, hogy leendő költségzeté számára biztos művészi alapot vessen.

S miként szolgáltak e tanulmányok az ő művészköltővé lételenek eszközeivel?

Homerostól elsajátította az előadás méltóságos nyugodtságát, a természeti jelenségek aprólékos rajzolgatását s a lélek derűtségét. Sopoklestől elvette a tragikai összeköttetés felmelegességét és az erkölcsi világtrend sérhetlenségének ismeretét. Aristophanesből ismerte meg a csufondáros kifejezések használatát és az öldöklő gúnyolódást. Aristoteles a logikus gondolkodásra és a lezürt vélemények szabatos megfogalmazására oktatta. Shakespearat a lélekrajzolás igazságáért és a szenvedélyek természetű megközelítéséért kedvelte. Vergilius és Tasso a nyelv pompájáért s a melleseményeknek egy nagy költői mű szerkesztésében való alkalmazás elhelyezéseért voltak tanulmányok előtte.

S hát a mi nagyjaink közül Zrinyi miért tündökölt előtte az elsőszé fenyében? S hát Bánk bán vizsgálatába miért mélyedt bele a hivatásos tudós is megsegényítő alaposággal? Mert felismerte rajtok is a lángelmének tanultság párosult erejét s alkotó képességét! S Vörösmarty miért vonzotta őt? Mert hazafias érzésének forrósága s nyelvének bábája tartotta fogva! S miért bámulta nagy kortársát és ba-

A főgimnáziumi énekhar hangversenye.

Szombaton délután lesz a felsőtemplomban a főgimnáziumi énekhar hangversenye. A hangverseny félhatkor lesz. Mindig szebben bontakozik ki az a siker, amely a tavalyi hangverseny nevé utabb díszesréttel telőzi. A gazdag műsor dús tartalommal igér igaz műveltséget. S azonkívül egy csomó meglepetés is várja városunk műértő közönségét. Jakoby Antal énekművész három számmal szerepel a műsoron. Régi, stílusos énekek az egyházi hangverseny örök gyöngyei Bemutatózik Händel Ignác zeneköltő s orgonaművész is ez alkalommal. A hangversenyen három számmal szerepel. Dús inventioja megmutatja erjét, változatoságát, elhelyezését témái kidolgozásában. Zenei gondolatai bőven tuzognak a szin, a felfogás, a kifejezésbeli közég pazar változatában. S e tulajdonsága szinké elemző prizmákon török, elemző részeire az ő nagy művészi tehetsége alkotásában. A komponáló művészege teszi élvezetessé orgona játékát. Szubjektív ereje mindenütt utat tör játkán s azt jellegzetessé teszi. Felcélhatatlant köz az Improvisatioja, az Ave Mariaja s a Religioja, amelyek mind műsoron vannak. Mellette idgvn művészeink közül Peschek Ignác begedőművészt is figyelmeztetjük. Kezében lélek varázsló szerszám

Arany János költői művészetéről.*

Irta: Kováts Antal.

A ARANY JÁNOS a legnagyobb magyar művészköltő. Amivel ezt a magas polcot költőink között kivívtá, az bámulatra éjt tanultsága. Ő nem elégedett meg istenadta tehetségével, hanem érezve annak nagy értékét, azt széles körre terjedő és mélyre szálló tanulással fejlesztette.

Tanulmányai körébe belevonta az ókor klasszikusait csakúgy, mint az újabb idők szellemi nagyságait. Érdeklődése kiterjedt a görög, latin, olasz, angol, francia és német irodalom legkimagaslóbb termékeire, de ismerte nemzeti irodalmunknak az ő koráig elsőkül elismert alkotásait is.

Homeróser, Sophoklesért, Aristoteles- és Aristophanesért meg a történetírókért érdemesnek találta meg tanulni a görög nyelvet; Shakespearéért és Byronért elsajátította az angolt; Vergilius és a latin nyelv ismeretét készen hozta az iskolából; Tasso és Dante szépségeinek élvezetése az olasz megismerésére ösztökölte, Goethe

rátját, Petőfit? Mert magyarországa, népies egyszerűsége s mérsék ujta követele a bámulatot! Ilyen idegen és magyar szellemekkel társalogva, műveikről elmékedve szerette meg mind-egyennek irodalmi alkotásából azt a tulajdonságot, amelyre neki szüksége volt s amelyet legjobban hasznosíthatott. De a tanulatok nem utánozta szolgállaig, hanem lelkeben újja alakította, eredetivé, Arany Jánosivá tette.

Tanulmányaiából az első haszon költszetének művészi vétele dolgában az volt, hogy megtanulta a szerkesztés titkát. Ez pedig abban áll, hogy se többet, se kevesebbet ne adjon elő a költő, mint amennyire éppen szükség van. Azt pedig, amit előad, a maga helyén adja. Ebből fakad aztán a szerkesztésnek az az erénye, hogy az egész művön könnyen át lehet tekinteni a tartalmat játszva össze lehet foglalni.

A szerkesztés titka azonban meg abból is áll, hogy minden részenk, minden új mozzanatnak meglegyen a forrása, oka, magyarázata a megelőzőkben, minden rész egymással és az egészsel szorosan összefüggjön s ne nőjön ki a szerkesztébl semmi, mint elrűttő fölösleg. E szerkesztési eljárás kizárja a költemény keretéből mindazt, aminek ott létét semmi sem kívánja, s esetleges jelenléte a haladásnak és a megértésnek csak boszantó akadályja.

(Folytatása következik.)

*Folytatás a Főgimnázium Aranyénepein.

a hegedű, tónusa finom a mégis erőteljes, férfias, technikai tudása befejezetten tökéletes. Róla máskor többet. Neumann Károly eselyes lágyágu éneke, élvezetes tenorja nem mindennapi élvezetet nyújt. Bilek Eduárd gondokajátéka acélos, plastikus minden vonásában. S mit mondjunk Hofrichter Emma a Labor Mariska hegedűjátékáról? Schubert Preghiera-ja az ő kettősök. De adjuk át a szót a másoknak. Beszéljen az tovább, hogy a főgimnáziumi énekar a háborus jótékonyág oltárára miéért kér néhány fillért.

Az egyházi hangverseny műsora a következő:
Himnus. Énekl. a főgimn. énekar.

1. Improvisation. Irta és orgonán előadja Händel Ignác

2. Ave verum. Mozartól. Zenekar kíséret mellett énekl. a főgimn. énekar.

3. a) Arioso. Händeltől. b) Andante az Emoll hegedűhangversenyből. Mendelssohntól. Hegedűn előadja Pesceh Ignác. Orgonán kíséri Händel Ignác.

4. Ave Maria. Händel Ignácól. Énekl. Neumann Károly énekművész. Hegedűn kíséri Pesceh Ignác, orgonán Händel Ignác.

5. Religioso. Händel Ignácól. Gordonkán előadja Bilek Eduárd. Orgonán kíséri Händel Ignác

6. Confirma hoc... Filkétől. Zenekar kíséret mellett előadja a főgimn. énekar

7. Ave Maria. Henseltől. Vonósnyegyes. Előadják: Hofrichter Emma (1. hegedűn), Labor Mariska (2. hegedűn), Pesceh Ignác (mely hegedű) és Dr. Lukács József (gordonka.)

8. Isten lógy irtalmas. Paulustól. Énekl. Jakoby Antal énekművész.

9. Concerto da chiesa. Dall' Abaco Felixtől. Egyházi szonata nagy zenekarra. Előadja a főgimn. zenekar.

10. Speren in Te... Mettenleiter Bernárdtól. Zenekar kíséret mellett énekl. a főgimnáziumi énekar.

11. a) Ne vigy a kíséretbe... b) Jöjjen el a te országod... Cornelliustól. Énekl. Jakoby Antal énekművész.

12. Ave Maria. Preyortól. Énekl. Fendler Károly 5. o. t. és Domján István 3 o. t. Hegedűn kíséri Hofrichter Emma és Saueremann Ferenc, mely hegedűn Pesceh Ignác Orgonán Händel Ignác és a főgimn. énekar.

13. Preghiera. Schubertől. Hegedűkettős. Előadják Hofrichter Emma és Labor Mariska. Orgonán kíséri Händel Ignác.

14. Intonuit... Filkétől. Zenekar kíséret mellett énekl. a főgimn. énekar. a) Ima a hazáért. Auber Portici néma c. dalművéből b) Szózat. Énekl. a főgimn. énekar

Felvétel a veszprémi papnevelőbe.

A veszprémi püspöki papnevelő-intézetbe felvételt kérő ifjak vizsgálata f. évi június hó 12-én d. e. 10 órakor fog megtartatni Veszprémben a püspök székházban. A felvétele f. évi június 11-ik napján kell jelentkezni a püspöki titkárnál.

Felvértetnek a középiskola VI., VII és VIII. osztályát végzett ifjak

A pályázók a következő okmányokat hozzák magukkal:

1. a VI., VII. osztályról szóló bizonyítványt, illetve a jó sikerrel letelt érettségi vizsgálatról szóló bizonyítványt.

2. Keresztlevelet.

3. az illetékes hittenártól vagy lelkésztől érkező bizonyítványt.

A jelentkezők kötelesek magukat orvosi vizsgálatnak alávetni.

HIREK.

Miseruha megáldás.

Vasárnap 11 órai szent misén áldja meg Horváth György piarista házfőnök az ujonnan beszerzett aranyhímzésű vörös színű miseruhát. Ez alkalommal szent beszéd is lesz.

Pünkösöd hétfőjén pedig feltüzennyakor lesz a felső templomban szent beszéd.

A piarista rendfőnök kitüntetése.

A király dr. Hénap Tamásnak, a magyar kegyes tanítórend főnökének az ifjúság nevelése és a közoktatásügy terén szerzett érdemei elismeréséül a III. osztályú vaskoronarendet adományozta.

A Hazának nemcsak jó katonákra van szüksége, hanem pénzre is! Minden egyes korona, amit hadikölcsönbe fektetünk, a diadalmas békét hozza előbbre!

Előjegyzéseket elfogadnak az összes nagykanizsai takarékpénztárak és bankok.

IDEGENBEN.

Irta: DR. LUKÁCS JÓZSEF.

(II. Folytatás.)

Hűvös volt már a Rivigrán. Úgy halottak napja táján ott is fordul az idő. Párás ködök jönnek a tenger felől a azok mindent megülnek. Még még a napot is, melynek sugárjai küzködve is csak bágyadtan tudtak áttörni azon a sűrű fehérségben. S ebben a sápadt reggeli fényben sietett a vonat a montekarlói állomás méhébe. Itt megállt. Sokan szállnak ki belőle. Páradtan, álmosan, mint ahogy az ájvíl ut után szokás. Hiába itt az élet minden komfortja. Az a folytonos dűbörgés, rázás még sem az útjel kényelméhez tartozik. — Néhány pere mindössze, míg ki kerül az állomásról az utas. S szután előtte egy park a egy ut. S mind-z egy helyg tetején, melyen a tölök tengere tünik szembe.

Két nő is érkezik a vonattal. Távova nőznek szót, mintha valamit keresnének. Ez nem különös. Itt mindenki keres valamit, vagy időt, vagy holtat. De keres. S ha nem embert keres, úgy nagy természetű vagyunkat, vagy azokhoz a kielégítést. Ódau kronika ez itt, mióta oda feun a golyó kering a széles sorskezek pályáján.

Az egyik már az előre haladt kor nyugtába került. Homlokán ráncot szántott az élet. Örömeivel,

bánatával, — ki tudná megmondani? Most még fáradtabb a törtebb. Anonban erőlteti magára az erőt, a nyugalmat.

A másik egy eleven tavasz kacagó szem, életfriss szín, virágzó arc, a melybe azonban némi melankóliusa fájdalmas vonás is vegyül.

Egyszerű történet a miért idejötték. Egy nap eltűnt mellőlük a fiatal ember, ki a l-ánynak már mindene volt. Eljött kinevet keresni Gondolom jövőt akart teremtani annak, kit szeretett. De nem sikerült tervé. S mert fájdalmát másképpen nem bírta elaltatni, elaltatta önmagát is azzal egytt örökre.

Érte jött most az anya és leány. Érte, hogy vi-szavizgók: Élve. Ok nem tudják hogy az már nem él és nem érez többé. Jó néhány napja, hogy levelet kaptak tőle. S abban oly szomorúan írt, mint akinek nincs a kinos halálán kívül semmiben reménye.

Eljötték megmeneteni, hogy megtanítsák élni s remélni egy életben, melyben a lélekéről elméleti az aggodalom minden ráncá a szállodába mentek, honnan azt a bus levelet írta, mely utolsó hangja volt életében. Mentek Hegyre emelkedő uton, tégla kövezeten tartottak magas palatosorok között a hotelnek. Alig éltek itt meg az emberek Akivel utközben találkoztak, azon meglátszott, hogy másnak kezébe lába nem azért áll, hogy önmagának szolgáljon. —

Azután komor paloták, melyek falain belül az élet ezer tragédiája nyert bef-jeszést. Már a külsejük is oly különös. Mutatják, hogy nem ritkán nagy események folynak le bennük. Ezer vihar, hullámozik azokban a léleken át. Ki tudná azt mind leírni? Mennyi történet, melyek szüntől különböző érzelmek. Kinél a kincségy, kinél más valami, a mi elfoglalja egész életét. Isten miennek sokan oda, hol az elfáradt test megpihen s a kimerült lélek meg-megnyugszik az emberi hit szerint.

Nem sokára előrik a szállást. Azt, amelyikből az az utolsó levél kelt. Vén portás őrzi a bejáratot. Mult évtizedek rokkant maradványa. Megvannát már rajta minden, az arc, a haj, a szem, csak a nyelv maradt fiatal. Pörög, mint az óráó s szolgálókész-ségtől áradozik.

Sablonosan válaszol a leány kérdés re. Csak mikor azt a fiatalembert kérdezik tőle, akkor akad meg kissé nyelve s emlékezete, mint mondja, mert nem tudja a sok közül, melyikről kell adnia felvilágosítást. Vágnál azt feleli: — elittaszt az is, mint a többi.

Szakadó árként ujjal meg most a leány ajkán a kérdés. Egy új világ forrong már lelkében, a gyanyu világa, mire romba áll egész belseje, az érzése a gondolkodása s csak az igazatosság és közeli kétség-beesés beszél már belőle, hol szóban, hol könyben.

INNEN-ONNAN.

Budapesti tudósítók írja ezt az érdekes esetet. A Rákóczi úton egy neves büfében ékeskedik az alábbi felirat eszotogatóként:

Itt eledeti tejből jó reggeli kávé kapható.

Bájos gyermekasszony riet az utcán. Arca örömtől ragyog, parázszeinei szokatlanul fényben égnek s gyorsítja lépteit — hazafelé. Látszik rajta, apróztól lépésen, hogy alig várja, hogy otthón, legyen. Egy ismerős csatlakozik hozzá. Köszönti. Azután együtt mennek. De az asszony reptüni szorretne. Kísérője alig tud vele lépést tartani. Öremitzi, hajlja, hogy kis csomagját minél előbb kibontsa, olvassgassa minden szemét s végig simogassa megcsókolja, mint a drága gyöngyöt — mert egy negyed kiló kávé szerzett, ezézt olyan boldog, ezézt röplil és szalad most haza.

Brutális rendőr.

Éptletes látványosságban volt részük folyó hó 24-én délelőtt az Árpád-utcai lakosoknak, amelyet egy városi napizsoltos rendőr rendezett éppen annak a testületének egyik tagja, mely a rend és esend fenntartására hivatott. Ugyanis Stöszel Ignác fakerekedő Magyar-utcai lakos a nála munkára kiadott orosz hadi fogolyulni öfát szállítatot Árpád-utca 9. számú házába, azonban mint beakart az udvarba fordulni a ló istrángja élszakadt s a kocsit tovább huzta, s így a jelzett házába bejárnai a kocsival nem tudott, s miután az istrángot helyre hozta tovább haladtott s az Árpád-utca II. számház előtt Beke

Ferenc szoldos rendőr háza előtt fordult meg, kinek állítólag a koesi egyik kereké a járdája szélére felment Beke a koesi után bement a 9. számú ház udvarába s a fát lerakó orosz foglyot a kocsiról lerántotta s kivetette kezénel fogva az utcára saját háza első s ott éktelen láрма és szidalmazás között pofozni kezdte, s mikor az areulcapalóti elszédült orosz a földre esett, ott is tovább fojogtatta, verte ökölle a kupáján. A larmára a környékbeli lakók az utcára kifutottak s az orosz foglyok ilyétán bánásmód miatt megbotránkozásoknak adták kifejezést azt kiabálta, sajnáljátok akkor — amit ezután mondott — ki nem engedni az illem, hogy itt leírjam — kiabált s azt mondta, hogy agyon veri, hogy mirt az ő járdájára a kocsival följárni. Az orosz fogoly e közben kiszabadította magát vissz ment, hogy a fát lerakja. Eközben Stöszel Ignác tudomást vevő a történetekről elment Beke rendőrhöz, hogy tájékozza magát, hogy mi történt, akivel szintén Beke gerombáskodni kezdett s az éppen a gazdájához igyekezett orosz foglyot újból pofozni és úti k-zde azt meggátlandó Stöszel Ignác a két dulakodó közé lépett, amikor Beke rendőr egy nagy légladarabot ragadott, hogy az orosz után vágja, de Stöszel Ignác a téglat kezéből kiesavarta, mire a fölszállt rendőr őt kapta két kézre mellen Hogy merte öölle a téglat elvenni és őt megfogni, a kutya orszat ugys megöli és a máját fogja megégni s éktelenül larmázott és káromkodott, mely alatt az orosz elmenekült Stöszel Ignác pedig a dñbongó rendőrt ott hagyta.

Sajnálatos, ha ilyen dolgok megtörténnék bárkivel is, de annál sajnálatosabb, hogy velünk hadban álló idegen államnak fogságunkban esett katonájával történni, hisz nincsen alig család, kinek orsz fogságba íva vagy férje nem volna, valjón jól esék-e nekünk tudni azt, hogy a mi véreinkkel is ott úgy

bánnak, mint bánt a rendnek öre vitéz Beke Ferenc városi szoldos rendőr ur. Miután az ügyben a pa-nasz a rendőrfőkapitány úrnál leadtott, elvárjuk a főkapitány úrtól az ügyet a legszélsebb körben megindítandó vizsgálattal tisztázni s a rendőri tiszt viselésére méltatlan rendőrt igazságos és megérdemelt büntetéssel fogja sújtani.

Egy kanizsai polgár.

Elhalszottok befizetés.

A nagykanizsai takarékpénztár által alapított „Onsegélyző Szövetkezet”-nél a f. hó 28-ára (hétfőre) eső befizetések az ünnep miatt június hó 1-én; azaz pénteken d. e. lesznek megtartva.

Köszöbön a vágómarhák rekvirálása.

A vágómarha beszerzése a hadrakelt sereg részére Magyarország mindinkább nehézségekké tikozik. A feltétlenül szükséges mennyiség aránylag nagyobb részét Ausztriában kellett beszerezni, mivel a megállapított kvóta Magyarországon megközelítőleg sem volt beszállítható Minthogy ez az állapot a hadrakelt sereg feltétlenül szükséges élelmezése szempontjából többlet fenn nem tartható, a hadügyminiszterium a földmívelésügyi miniszteriummal egyetértőleg május és június havára a hadügyminiszterium Vágómarha Bevásárlási Központjának magasabb bevásárlási árakat engedélyezett amely árak azonban július havától kezdődőleg minden hónapban lejjebb szállnak. Egyben megállapodás jött létre arra nézve is hogy ha a magasabb árak mellett a Magyarországra nézve megállapított kvóta a mai szárad vásárlással előrelenthető nem lenne, ugy a földmívelésügyi miniszterium a rendkívüli helyzet által indokolt súlyos rendszabályokhoz fog folyamodni, hogy a hadvezetőség szükségletét kényszereszközök igénybevételével biztosítsa

A fémbeszolgáltatás határideje.

A világháború borzalmasan emelkedő méretei miatt a hadsereg szükséglete mindenféle cikkből óriási módon megnövekedett. A hadsereg szükségletének biztosítása érdekében természetesenlég egy szigorubb intézkedéseket kellett életbeléptetni minden téren. Így olyan cikkeknel, amelyeket eddig önként kellett beszolgáltatni, egyenkénti rekvizíció és egyéb szigorú büntető intézkedéseket léptetnek életbe. Ugy halljuk, hogy ilyen változás következik be rövidesen a fémbeszolgáltatás terén is és a hatóságok már legközelebb nyilvánosságra fogják hozni az erre vonatkozó intézkedéseket, amelyeknek publikálásával természetesenlég vágot ér az önkéntes fémbeszolgáltatás is. Miután minden késedelmiszőre így komoly veszedelm vár és mert nincs kilitás arra, hogy a fémbeszolgáltatás kötelezettsége alót bárki is kivonassa magát, mindenki a háza és a saját érdekében is esetlekszik, ha késedelem nélkül beszolgáltatása arra kötelezett ímémit amelyre a hadseregnek nagymennyiségbe van szüksége.

Szeretadományokat a frontra szállít a Hadsegélyző Hivatal Átvételi Különítménye: Budapest, VI., Váci-utca 38. Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! — Hadsegélyző Hivatal főpénztára, Képviselőház.

tényleg keresnek. Minden dombnál megállnak a szótlanul mennék tovább Nem mondják, csak érzik, hogy nem ez az. De melyik az igazi? Sorokunk mennek át s még sem találják meg. Az ör maga sem tudja. Ő nem gondol vele, kit tenetnek. Embert, — egy-két életunt embert. Ő csak ennyit tud s azon kívül néma minden kérdésre.

S azok tovább keresnek, tovább találagnak. Szeretnének minden sírba betekinteni, Ugy talán ráismernének az igazira. Vagy talán így sem: Mert a felszalás füllajtárja mindunkéhez elérkezik a sírban. S hová ez beköszöntött, ott a vonás mind n különbsége megszűnik. S nem marad más, mint a foszó tömeg.

Már az est is közel. Szürke, ködös, ősi este, Ködpepel ereszkedik le a földre s bevou mindunt nagyíva kísértetiesen. S azután hallik a miut a külső, főlhomályos lombokon átgizzen a foszó. Halkan, egészen halkan surran rajuk át, mire azok megremegegnek és síró hang kel a fonnyadó levelek között.

S azok kettlen tovább járják a sírok közt a keskeny ösvényeket. Lelkük csak nem tértült rendbe. Nem még akkor sem, mikor az idő már a kőso éjszakába nyult. A meggyint képzelm ezerszer találkozott, míg végre a kimerültség nehezedit rájkt. S ez alatt összeestek. Össze, egy síron. S talán éppen ez volt, melyet annyira kerestek.

Adakozunk a vak katonák részére.

A szív fájdalomak látára megolvad az öreg janitor hivatalos merésége, s elmonója a valót. El mindent, ugy, a hogy történt. Hisz emlékszik még mindenre dlönken. S azután a pénz internacionális emlékezeteséről. Csak egyre nem emlékszik, hogy a temetőben melyik sírba tették. Azt nem tudja, mert odakönn minden sír egyforma. Egyforma, szomorú és jeltelen. Az ő hoteljökben azota nem történt ily eset, de a többiekben nem lehetetlen s történt is. Ki tudja hány ily lélekben zánt it meg azota az egyensúly. S est mind oda temetik abba a közalazott begyaldalja. Sorba egymás mellé. Csak egy kis oszlop vernek oda, hol ily sír öriz egy-egy holtat. Kézrel jelzik, hogy az a hely elfoglalt. Azontul semmi emlék, csak szomorú fresség, behorpadt gödrök.

Idejön az anya és leány. Bgyadtan, loverten, mint kit egy élet eszápása sújtott. Hangja alig hallatszott, a leány fájdalma átragadt az anyára is. — A mint oda értek, súlyosdt körülötök: minden Ugy örsi mindkettő, a lélek kieszelt belől: s egy nagy kö van most benne. S most az miküddi a lélek helyett. — Tisztán világosan, e fájdalomon kívül minden érzés nélkül.

S most előttük a találkozó hely. A temető, mert most itt lesz a vizitálás, a találkozás helye. De hol? Itt igazán nincs különbség. — senki sem keres holtat. Csak ök kettlen, az anya és leánya. Mert ök

BERLIN színház- ban

mindig a legújabb, legszebb és legérdekesebb műsorra talál a közönség. Mindenik előadása a kinematografia legelsőrendű és legújabb alkotásából van összeállítva. Szébb és érdekesebb a tanulságosabb műsorra a fővárosi mozgószínházakban sem lehet látni a helyi árak olyan olcsók, hogy még a legszegényebb ember is megnézheti. A „BERLIN” színház agilis igazgatója mindig a legújabb és legválogatottabb mozgófilmsort mutatja be. — Nem sajnál sem fáradságot, sem költséget, hogy a t. közönségnek az előadásokat minél kellemesebbé és élvezetesebbé tegye. — A „BERLIN” mozgószínház látogatását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. A zenét **Löwinger Amália** zongoraművész nő szolgáltatta. Minden harmadik nap új műsor. A m. tisztelt közönség szíves pártfogását kéri Az igazgatóság.

Irodalom.

— A pápaválasztás története és tételes joga. Irta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vasok munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik; amíg az jelen alkához ért. Mindenkinél érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatainak ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésén, Nagykanizsán

— **Uj Idők.** A világháború leghíbb krónikája, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a nagy világháború harcainak történetét az mind olyan tárja fel, a felelő szerepekben. Érdekes, művészi stílusú és előkelő illusztrációkkal Horoz Ferenccel, az Uj Idők. melynek minden száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— A „Híres” szépirodalmi és művészeti hírlapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot megleően ajánljuk olvasniuk figyelmező Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/a. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzatot kézzel küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

A világháború

minden mozzanataról

bő,

eredeti,

megbízható,

kimerítő

értésülésekkel, térképekkel, magyarázatokkal szolgál az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

olvasóinak.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	38 korona.
Félévre	19 "
Negyedévre	9 K. 50 f.
Egy hónapra	3 K. 30 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest VII. Rákóczi ut 54. szám

NÉVJEGYEK

eddig még nem létezett nagy választékban jutányos áron készítettnek

Ifj. Wajdits József
könyvnyomdájában.

Vidéki megrendelések azonnal ellátástetnek

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok zéleses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.